

Suoniemen asemakaava

KAAVASELOSTUS

Lapinlahden kunta

27.2.2026

P55219

27.2.2026

Sisällys

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	5
1.1	Tunnistetiedot	5
1.2	Kaava-alueen sijainti ja yleiskuvaus	5
1.3	Asemakaavan tarkoitus	7
2	TIIVISTELMÄ.....	7
2.1	Kaavaprosessin vaiheet	7
2.2	Asemakaava.....	7
2.3	Asemakaavan toteuttaminen.....	8
3	LÄHTÖKOHDAT	9
3.1	Suunnittelutilanne	9
3.1.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	9
3.1.2	Maakuntakaavoitus.....	9
3.1.3	Yleiskaava	11
3.1.4	Vireillä oleva osayleiskaavan muutos	14
3.1.5	Asemakaava	15
3.1.6	Rakennusjärjestys	15
3.1.7	Pohjakartta.....	15
4	Selvitys suunnittelualueen oloista	15
4.1	Alueen yleiskuvaus	15
4.2	Luonnonympäristö	19
4.2.1	Kallio- ja maaperä sekä pinnanmuodot	19
4.2.2	Maisema.....	20
4.2.3	Pohjavedet ja pintavedet, hulevedet.....	21
4.2.4	Suojelualueet	23
4.2.5	Kasvillisuus ja luontotyytit.....	23
4.2.6	Arvokkaat luontokohteet.....	24
4.2.7	Ekologinen verkosto.....	27
4.2.8	Linnusto ja muu eläimistö.....	27
4.2.9	Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit	28

27.2.2026

4.3	Rakennettu ympäristö	29
4.3.1	Kulttuuriympäristö	29
4.4	Virkistys	33
4.5	Tekninen huolto	33
4.6	Liikenne	33
4.7	Maanomistus.....	35
4.8	Ympäristöhäiriöt.....	35
5	ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	37
5.1	Asemakaavan suunnittelun tarve.....	37
5.2	Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset.....	37
5.3	Osallistuminen ja yhteistyö	37
5.3.1	Osalliset.....	37
5.3.2	Vireilletulo.....	38
5.3.3	Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely	38
5.3.4	Viranomaisyhteistyö	38
5.4	Asemakaavan tavoitteet.....	38
6	ASEMAKAAVAN KUVAUS	39
6.1	Kaavan rakenne	39
6.2	Mitoitus	39
6.3	Aluevaraukset.....	40
6.3.1	Korttelialueet	40
6.3.2	Muut alueet.....	41
6.3.3	Katualueet.....	42
6.3.4	Muut merkinnät	42
6.3.5	Yleismääräykset:	43
6.3.6	Kunnallistekniikka	44
6.4	Ympäristön häiriötekijät.....	44
6.5	Nimistö	44
6.6	Vaikutusten arviointi	45
6.6.1	Asemakaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin	45

27.2.2026

6.6.2	Kaavan suhde yleiskaavaan.....	49
6.6.3	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	50
6.6.4	Vaikutukset liikenteeseen	51
6.6.5	Vaikutukset luonnonympäristöön ja maisemaan	52
6.6.6	Taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset	53
6.6.7	Onnettomuusvaikutukset	53
6.6.8	Ilmastovaikutukset	54
7	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	55

Liitteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kaavakartta

Luonnoksen palaute ja vastineet (liitetään myöhemmin)

Ehdotuksen palaute ja vastineet (liitetään myöhemmin)

Asemakaavan seurantalomake (liitetään myöhemmin)

27.2.2026

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Kunta	Lapinlahti
Kaavan nimi	Suoniemen asemakaava
Asemakaava koskee:	Asemakaava koskee 402-412-36-22, 402-412-36-23, 402-412-36-49, 402-412-36-52, 402-412-36-53, 402-412-36-70, 402-412-36-71, 402-412-37-13, 402-412-37-21, 402-412-37-38, 402-412-37-40, 402-412-37-45, 402-412-37-86, 402-412-37-87, 402-412-37-89, 402-412-37-90, 402-412-37-91, 402-412-37-92, 402-412-37-93(osa), 402-412-37-99, 402-412-37-101, 402-412-157-4, 402-412-157-5, 402-412-242-2.
Kaavanlaatija	FCG Rakennettu Ympäristö Oy Mirjam Hyvönen, arkkitehti SAFA, YKS 692
Hyväksyminen:	Kunnanvaltuusto __.__.202_ §__

Suunnitteluorganisaatio

Lapinlahden kunta vastaa kaavan laatimisen ohjaamisesta ja tiedottamisesta sekä nähtäville asettamisesta ja näiden vaiheiden palautteen keräämisestä.

Lapinlahden kunta

Asematie 4
Lapinlahti

Rami Linna

tekninen johtaja
puh. 040 488 3701
rami.linna@lapinlahti.fi

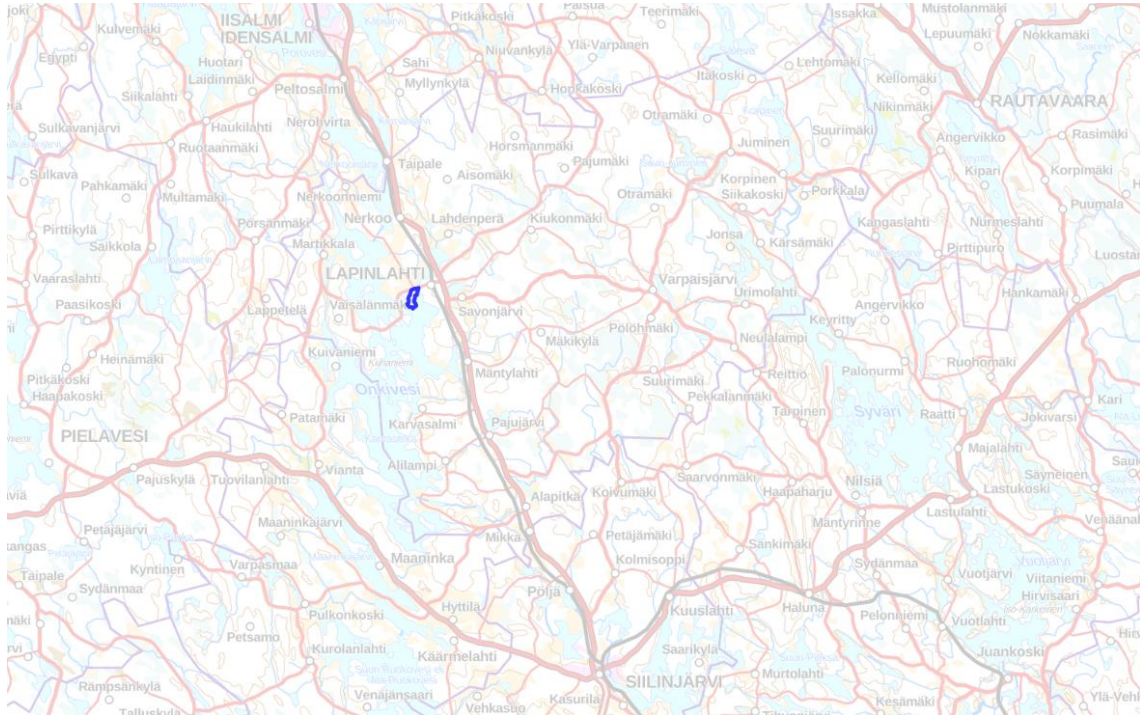
1.2 Kaava-alueen sijainti ja yleiskuvaus

Asemakaava koskee Lapinlahdella sijaitsevan Suoniemen pääosin energiatuotannon, jätevesi- ja jätekäsittelyn alueita sekä niiden lähiympäristöä. Suunnittelualue rajoittuu pohjoispuolella Saaristotiehen/Linnansalmentiehen (yhdystie 5646).

Suunnittelualueen koko on noin 83,3 ha. Alueella on vanhoja/olemassa olevia maatalouskeskusten pää- ja piharakennuksia, asuinrakennuksia, jäteveden puhdistamo, lämpövoimalaitoksia, puunvarastointialuetta sekä vapaa-ajan asuntoja.

Suunnittelualueen sijainti ja likimääräinen raja-alue on esitetty seuraavissa kuvissa.

27.2.2026

Kuva 1. Suunnittelualan sijainti maastokartalla. Lähde: MML, 2026.

Kuva 2. Suunnittelualan sijainti ja likimääräinen rajausta mustalla katkoviivalla.

27.2.2026

1.3 Asemakaavan tarkoitus

Asemakaavan tavoitteena on osoittaa alueelle kunnan tavoitteiden mukaisesti laajentuvia teollisuus- ja varastoalueita, sekä energiahuolto- ja jätteenkäsittelyalueita. Kaavatyön tavoitteena on todeta maatilojen, maa- ja metsätalousalueiden ja asuinrakentamisen osalta nykyinen tilanne. Suoniemen etelärannalla sijaitseville lomarakennuskiinteistöille osoitetaan suojaviheraluetta. Suojaviheralueella sijaitsevia lomarakennuksia saa jatkossakin käyttää vapaa-ajan asumiseen, ja niitä saa korjata/laajentaa vähäisesti, mutta rannan kaavoittaminen asumiseen ei kuulu kunnan tavoitteisiin. Suoniemen aluetta kehitetään ensisijaisesti teollisuus-, sekä energiahuollon alueena. Suunnittelutyön tarkoituksena on mahdollistaa uuden energiataloutteen ja bioterminaalitoimintaa sekä muita teollisen toiminnan ja palveluiden tarpeita.

Alueen maankäyttöä pyritään suunnittelemaan siten, että tulevan maankäytön aiheuttama vaikutus kulttuuri- ja luonnonympäristön merkittävimmille ominaispiirteille jää mahdollisimman vähäiseksi. Alueen liikenneverkkoa kehitetään toimivaksi ja turvalliseksi. Nykyinen kunnallistekniikka huomioidaan aluerakenteessa ja uudet rakennettavat alueet sijoitetaan ensisijaisesti uuden kunnallisteknisen rakentamisen kannalta kustannustehokkaasti.

Yhtä aikaa asemakaavatyön kanssa laaditaan yleiskaavan 2030 päivitystä.

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Vireilletulo: *tarkennetaan myöhemmässä vaiheessa*

Kaavaluonnos nähtävillä: *tarkennetaan myöhemmässä vaiheessa*

Kaavaehdotus nähtävillä: *tarkennetaan myöhemmässä vaiheessa*

2.2 Asemakaava

Asemakaavoitus on lähtenyt vireille Lapinlahden kunnan aloitteesta. Asemakaavoitus on käynnistetty Lapinlahden kunnanhallituksen päätöksellä § 202 22.09.2025.

Kaavalla on osoitettu olevien asuinpienalojen alue (AP-1), maatilojen talouskeskusten alueet (AM), teollisuus- ja varastoalue / energiahuollonalue (T/EN), teollisuusrakennusten alue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY), teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue, jolla on/jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen (T/kem), yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue, joka on tarkoitettu jäteveden puhdistamoa varten (ET-2), energiahuollon alue (EN), yhdyskuntateknistä huoltoa

27.2.2026

palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET), jätteenkäsittelyalue (EJ), suojaviheralue (EV-1), maa- ja metsätalousalue (M) sekä maisemallisesti arvokas peltoalue (MA).

Asemakaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 83,3 hehtaaria. Kaava-alueelle on osoitettu yhteensä noin 180 180 k-m² rakennusoikeutta, mikä vastaa e=0,22 kokonaistehokkuutta.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaavaa voidaan alkaa toteuttaa kaavan saatua lainvoiman.

27.2.2026

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Suunnittelutilanne

3.1.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Ne on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista vuonna 2000. Valtioneuvosto hyväksyi uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 14.12.2017 ja ne astuivat voimaan 1.4.2018.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,
- auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys,
- toimia kaavoituksen ennakko-ohjauksen välineenä valtakunnallisesti merkittävissä alueidenkäytön kysymyksissä ja edistää ennakko-ohjauksen johdonmukaisuutta ja yhtenäisyyttä sekä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa

Alueidenkäyttölain (AKL) mukaan ne on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet välittyvät yleiskaavaan osin maakuntakaavan kautta.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- uusiutumiskykyinen energiahuolto

3.1.2 Maakuntakaavoitus

Suunnittelualueella on voimassa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 1. vaihe ja maakuntakaavan 2. vaihe.

Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen kokouksessaan 17.12.2024. Maakuntahallitus määräsi 24.2.2025 § 17 maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se saa lainvoiman. Voimaantulosta on kuulutettu 26.2.2025.

27.2.2026

Suunnittelualueeseen kohdistuvat voimassa olevien maakuntakaavojen seuraavat merkinnät: viitoskäytävän, ysikäytävän ja 23-käytävän kehittämisvyöhyke, maakunnallisesti arvokas Linnansalmen kulttuurimaisema (MA), maakunnallisesti arvokas kohde (ma, Linnansalmi), muu kulttuuriperinnekohde (sm-2, Halola A).

VIITOSKÄYTÄVÄN, YSIKÄYTÄVÄN JA 23-KÄYTÄVÄN KEHITTÄMISVYÖHYKKEET

Merkinnällä osoitetaan pääväyläasetuksen mukaisten valtatie 5 ja Savon radan, valtatie 9 sekä valtatie 23 ja Pieksämäki-Varkaus-Joensuun radan muodostamat ylimaakunnalliset aluekehittämisen ja elinkeinotoimintojen kehittämisvyöhykkeet.

Suunnittelualueen läheisyyden kohdistuvat seuraavat merkinnät:

lv

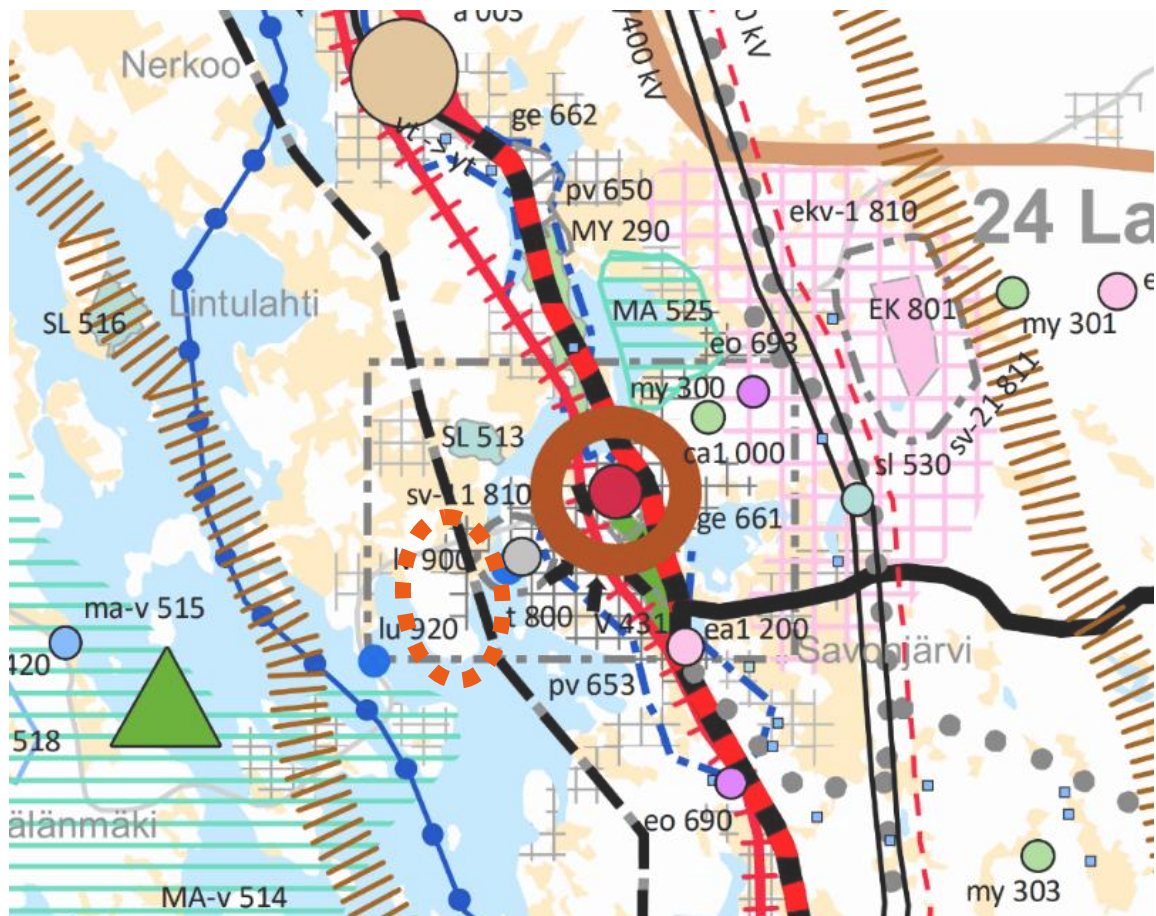
VENESATAMA, UITON TOIMINTAPAikka

Merkinnällä osoitetaan tärkeimmät veneilyn käytössä olevat satamat ja laiturit sekä uiton toimintapaikat. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

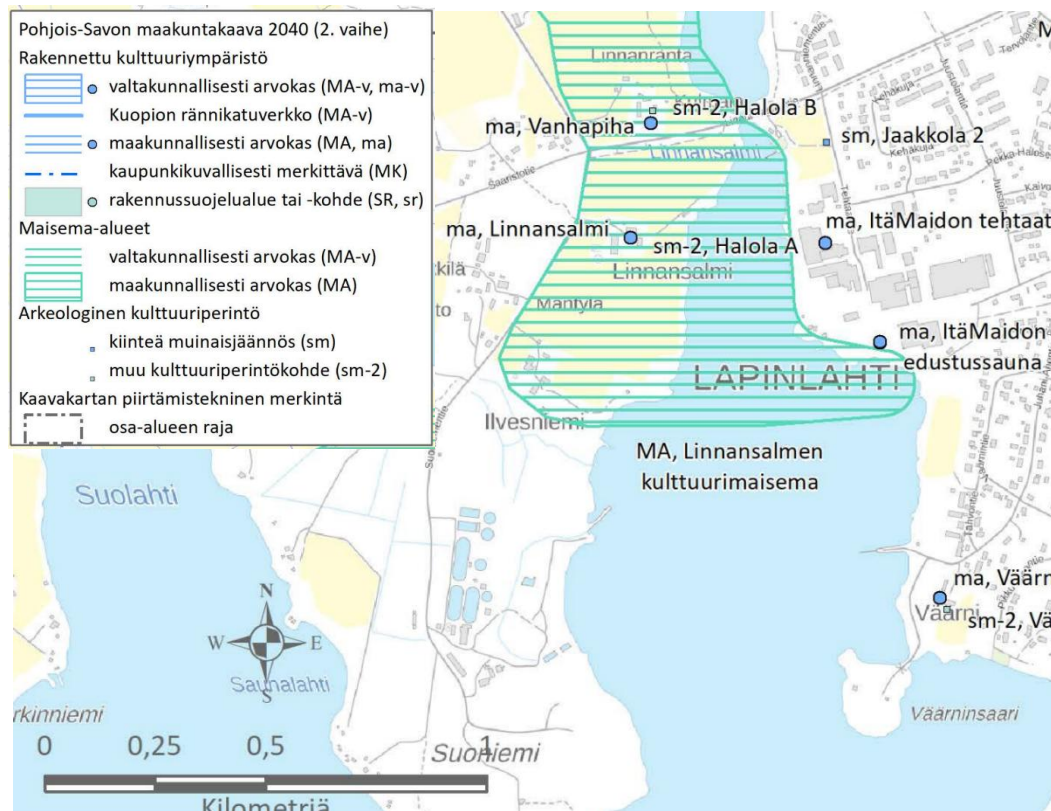
JOUKKOLIIKENTEEN KEHITTÄMISVYÖHYKE

Merkinnällä osoitetaan maakunnan joukkoliikenteen kehittämisvyöhyke, jonka ydinalue (musta) yhdistää mm. keskeiset työssäkäyntialueet. Merkinnän laajempi vyöhyke (harmaa) tavoittaa kaikki kuntakeskukset.

Kuva 3. Ote Pohjois-Savon maakuntakaavayhdistelmästä. Suunnittelualueen rajaus oransilla soikolla katkoviivalla.

27.2.2026

Kuva 4. Ote taajaman kulttuuriympäristön osa-aluekartasta. Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2. vaihe.

3.1.2.1 Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 3. vaihe

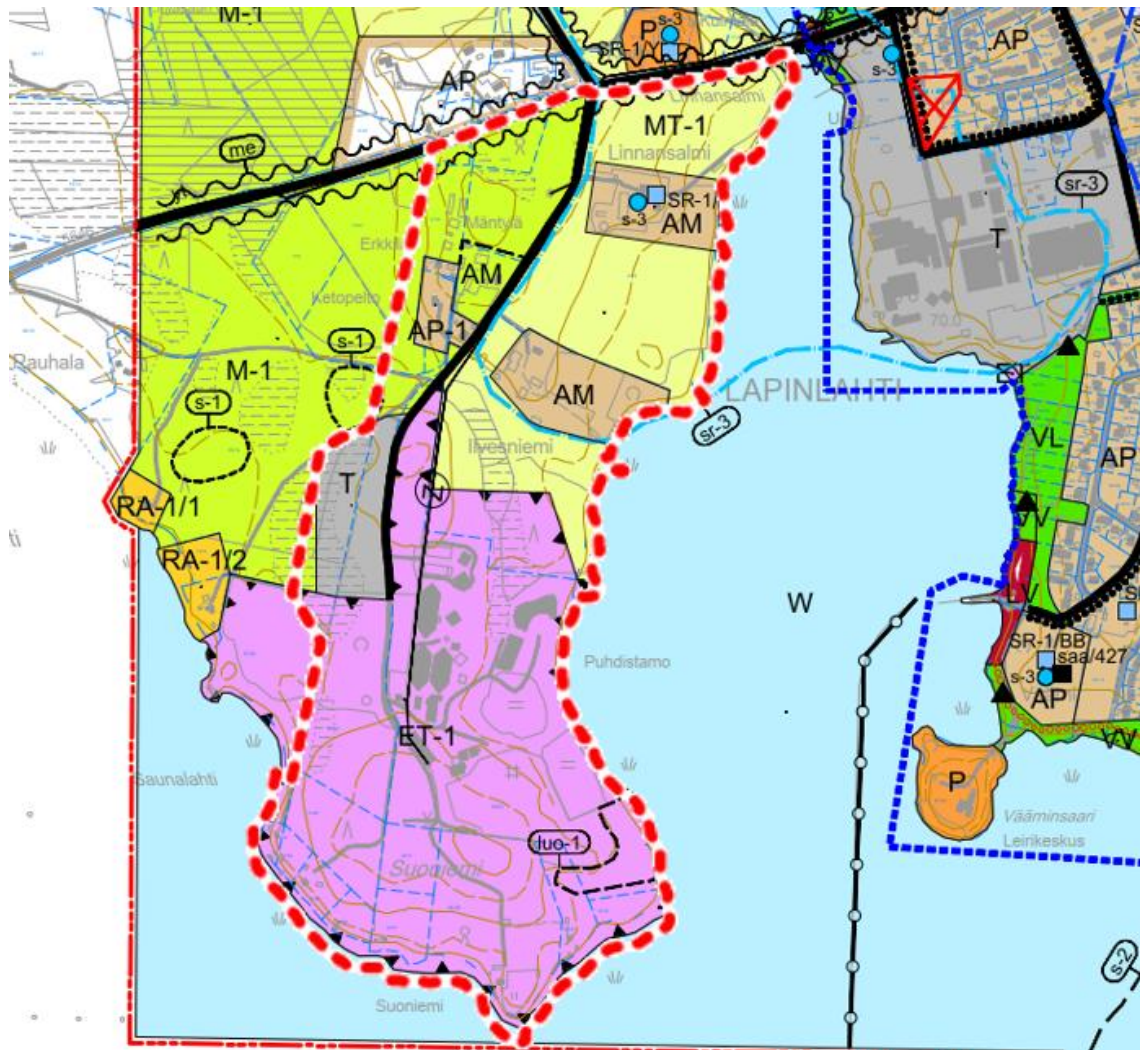
Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 3. vaihe on tullut vireille vuonna 2023. Kaavaluonnos oli nähtävillä vuonna 2025. Pohjois-Savon maakuntahallitus on kokouksessaan 26.1.2026 (5 §) hyväksynyt maakuntakaavaehdotuksen asetettavaksi nähtäville. Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 3. vaiheen kaavaehdotus on alueidenkäyttölain 65 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 12 ja 32a §:n mukaisesti julkisesti nähtävillä 28.1.-27.2.2026 Pohjois-Savon liiton verkkosivulla, Maakuntatalolla (Sepänkatu 1, Kuopio) sekä Pohjois-Savon kuntien sähköisillä ilmoitustauluilla.

Kaavaehdotuksessa käsitellään aurinkovoimaa, vetytaloutta, sähkönsiirron yhteystarpeita sekä seudullisesti merkittävään kauppaan liittyviä muutoksia. Täydentävien tuulivoimapotentialisten kohteiden tarkastelusta luovuttiin luonnosvaiheen jälkeen kokonaisharkinnan perusteella.

3.1.3 Yleiskaava

Suunnittelualueella on voimassa Lapinlahden Kirkonkylän 2030 osayleiskaava (KValt 19.6.2018 § 19).

27.2.2026

Kuva 5. Ote Lapinlahden Kirkonkylän 2030 osayleiskaavasta. Asemakaava-alueen likimääräisen rajausta punaisella katkoviivalla.

Suunnittelualueeseen kohdistuvat voimassa olevan osayleiskaavan seuraavat merkinnät:

AP-1

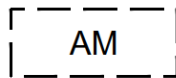
PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE.

Alue on tarkoitettu ympärivuotisten asuntojen rakentamiseen. Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden tai kahden perheen asuinrakennuksen lisäksi saunan ja tarvittavia talousrakennuksia. Rakennusoikeus on 10 % rakennuspaikan pinta-alasta, kuitenkin rantavyöhykkeellä enintään 300 k-m².

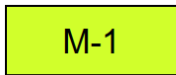
AM

MAATILOJEN TALOUSKESKUSTEN ALUE. Alue on tarkoitettu maatalojen talouskeskuksen alueeksi. Alueelle saa sijoittaa maataloutta ja siihen soveltuvia elinkeinoja palvelevaa rakentamista asuin-, tuotanto- ja talousrakennuksineen. Talouskeskuksen yhteyteen saa sijoittaa kaksi enintään 1½-kerroksista asuinrakennusta sekä rantasaunan.

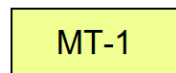
27.2.2026

OHJEELLINEN MAATILOJEN TALOUSKESKUSTEN OSA-ALUE.

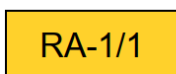
Alue on tarkoitettu maatilojen talouskeskuksen alueeksi. Alueelle saa sijoittaa maataloutta ja siihen soveltuvia elinkeinoja palvelevaa rakentamista asuin-, tuotanto- ja talousrakennuksineen. Talouskeskuksen yhteyteen saa sijoittaa kaksi enintään 1½-kerroksista asuinrakennusta.

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.

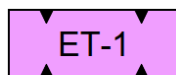
Alue on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sallitaan maa- ja metsätalouden liittyvä rakentaminen sekä haja-asutusmainen rakentaminen.

MAATALOUSALUE.

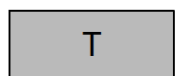
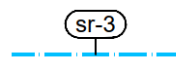
Alue on tarkoitettu maatalouden harjoittamiseen. Alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen sekä haja-asutusmainen rakentaminen, joka tulee ensisijaisesti sijoittaa talouskeskuksen läheisyyteen ja peltojen reuna-alueelle.

LOMA-ASUNTOALUE.

Alue on tarkoitettu omarantaisten loma-asuntojen rakentamiseen. Rakennuspaikalle saa rakentaa lomarakennuksen, saunan ja tarvittavia talousrakennuksia. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala mantereella saa olla 80k-m² + 3% rakennuspaikan pinta-alasta, enintään 250 k-m². Saarissa yhteenlaskettu kerrosala saa olla korkeintaan 80 k-m². Luku kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

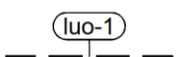
YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE.

Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia laitoksia kuten voimaloita, vedenottoa, vedenpuhdistamoita ja niihin liittyviä jätteidenkäsittelylaitoksia varten varattavia alueita. Alueelle saa rakentaa polttoaineen varastointia ja käsittelyä palvelevia rakennuksia ja rakenteita. Olemassa olevien lomarakennusten vähäinen korjaaminen ja laajentaminen on sallittua, käyttötarkoituksen muutokset eivät ole sallittuja.

TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE.**MAAKUNNALLINEN KULTTUURIHISTORIALLISTA ARVOKAS ALUE.**

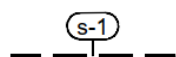
Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava kulttuuriympäristön vaaliminen, kulttuuriarvojen turvaaminen ja ominaispiirteiden säilyttäminen.

Linnasalmen kulttuuriympäristö on osoitettu sr-3 -merkinnällä.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.

Mahdollinen metsälain 10 §:n tai joku muu ympäristön tai luontoarvoltaan merkityksellinen alue. Alueen ominaispiirteitä ei saa heikentää.

Suoniemen rantalehto on osoitettu luo-1 -merkinnällä.

SUOJELTAVA ALUEEN OSA.

Alue on liito-oravan esiintymisaluetta, johon sisältyy luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Alueella tehtävien toimenpiteiden yhteydessä on selvítettävä toimenpiteen vaikutukset liito-oravan kannalta. Mikäli toimenpiteellä voi olla vaikutusta alueeseen liito-oravan elinympäristönä, toimenpidettä koskevasta asiasta on pyydetävä alueellisen ELY-keskuksen ympäristövastuualueen lausunto.

Suoniemen liito-oravametsä on osoitettu s-1 -merkinnällä.

HISTORIAALLINEN TALONPAIKKA.

Alueella sijaitsevien historiallisten rakenteiden ja kerrostumien poistaminen on sallittua vain erityisestä syystä ja riittävän arkeologisen dokumentoinnin jälkeen. Aluetta koskevista suunnitelmista on kuultava museoviranomaisia.

Halola A historiaallinen talotontti merkitty s-3 – merkinnällä kesällä 2016 Mikroliitti Oy:n tehdyn inventoinnin perusteella.

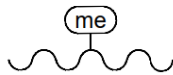
27.2.2026

■
SR-1/Q

RAKENNUSSUOJELUKOHDE, MAAKUNNALLISESTI ARVOKAS.

Rakennustaiteellisesti tai historiallisesti arvokas rakennus. Rakennusta ei saa purkaa. Kunnostuksessa tulee noudattaa säilyttävää peruskorjaustapaa.

Yleiskaavassa Linnansalmi, maatilakeskus on merkitty SR-1/X – merkinnällä.

MELUALUE (yö 45 dB).

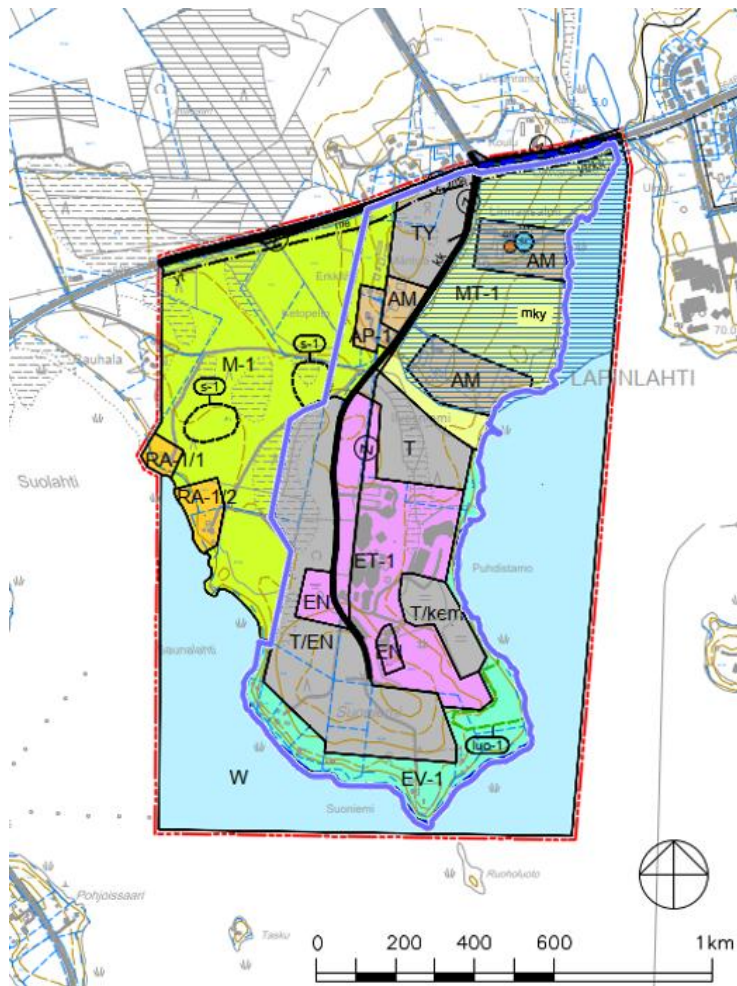
Alueelle ei tule sijoittaa uusia asuntoja tai muuta melulle herkkää toimintaa.

KEVYEN LIIKENTEEN REITTI.

3.1.4 Vireillä oleva osayleiskaavan muutos

Suoniemen alueella on käynnissä Lapinlahden Kirkonkylän osayleiskaavan 2030 päivittämistyö. Osayleiskaavaa päivitetään vain Suoniemen alueella. Osayleiskaavamuutosta laaditaan samanaikaisesti asemakaavatyön rinnalla. Yleiskaavan muutos ohjaa asemakaavan laadintaa.

Kuva 6. Ote vireillä olevasta Lapinlahden Kirkonkylän osayleiskaavan 2030 muutoksesta. Kaavakartalla osoitetaan sinisellä viivalla asemakaavoitettava alue (Suoniemen asemakaavan alue).

27.2.2026

3.1.5 Asemakaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa asemakaavaa.

3.1.6 Rakennusjärjestys

Viiden kunnan yhteinen rakennusjärjestys (Iisalmi, Lapinlahti, Kiuruvesi, Sonkajärvi ja Vieremä) on hyväksytty Lapinlahden kunnanvaltuustossa 8.10.2019 § 35. Ylä-Savon kuntien kesken yhteistyössä vuosina 2017–2019 laadittu rakennusjärjestys on ollut voimassa vuoden 2020 alusta lähtien.

Lapinlahden rakentamisjärjestystä ollaan uusimassa – lähtökohtana on uusi rakentamislaki, joka muuttaa sekä lupakäytäntöjä että viranomaisvalvontaa.

3.1.7 Pohjakartta

Asemakaavan pohjakarttana käytetään kunnan laatimaa ja vahvistamaa pohjakarttaa. Asemakaava on laadittu mittakaavassa 1:2000.

4 Selvitys suunnittelualan oloista

4.1 Alueen yleiskuvaus

Asemakaavoitettava alue on kooltaan noin 83,3 hehtaaria.

Suunnittelualue sijaitsee noin 1,5 kilometrin päässä Lapinlahden keskustan länsipuolelle Suoniemen alueella. Alue on energianhuollon ja teollisuus- ja varastorakennusten aluetta rajautuen pohjoisessa Saaristotiehen/Linnansalmentiehen (yhdystie 5646) ja etelä-, länsi- ja itäpuolella Onkiveden vesialueisiin.

Suunnittelualan pohjoisosassa, Suoniemen koillisrannalla on yhteensä noin 15 hehtaaria peltoaluetta. Pellot sijaitsevat Linnansalmen sekä Ilvesniemen maatilakeskusten ympärillä. Pellot ja maatilakeskukset ovat osa maakunnallisesti merkittävää Linnansalmen kulttuurimaisemaa. Kulttuurimaisemaa luonnehtivat rantapellot ja vanhat maatilakeskukset sekä itäisellä vastarannalla sijaitseva Valion tehdas.

Alueen etelärannoille sijoittuu tavanomaista vapaa-ajan asumista. Suoniementien eteläosassa on energiatuotannon laitoksia sekä niihin liittyviä huolto- ja varastointialueita sekä metsäbiomassan terminaalitoimintoja. Alueella sijaitsee jätehuolto- ja lajittelutoimintoja sekä Suoniemen vuonna 1976 rakennettu jätevedenpuhdistamo.

27.2.2026

Kuva 7. Kuva otettu Suoniementieltä kohti Suoniemen eteläistä kärkeä.

Kuva 8. Alueella on suoritettu vuonna 2025 paljon hakkuita. Kuva otettu Suoniementien päästä luoteen suuntaan.

27.2.2026

Kuva 9. Kuva Suoniementien eteläosasta kohti jätevedenpuhdistamoa.

Kuva 10. Alueen toimintoihin liittyvää rakentamista.

27.2.2026

Kuva 11. Alueen toimintoihin liittyviä rakenteita.

Kuva 12 Lämpölaitoksen rakennuksia. Kuva otettu Suoniementieltä luoteeseen.

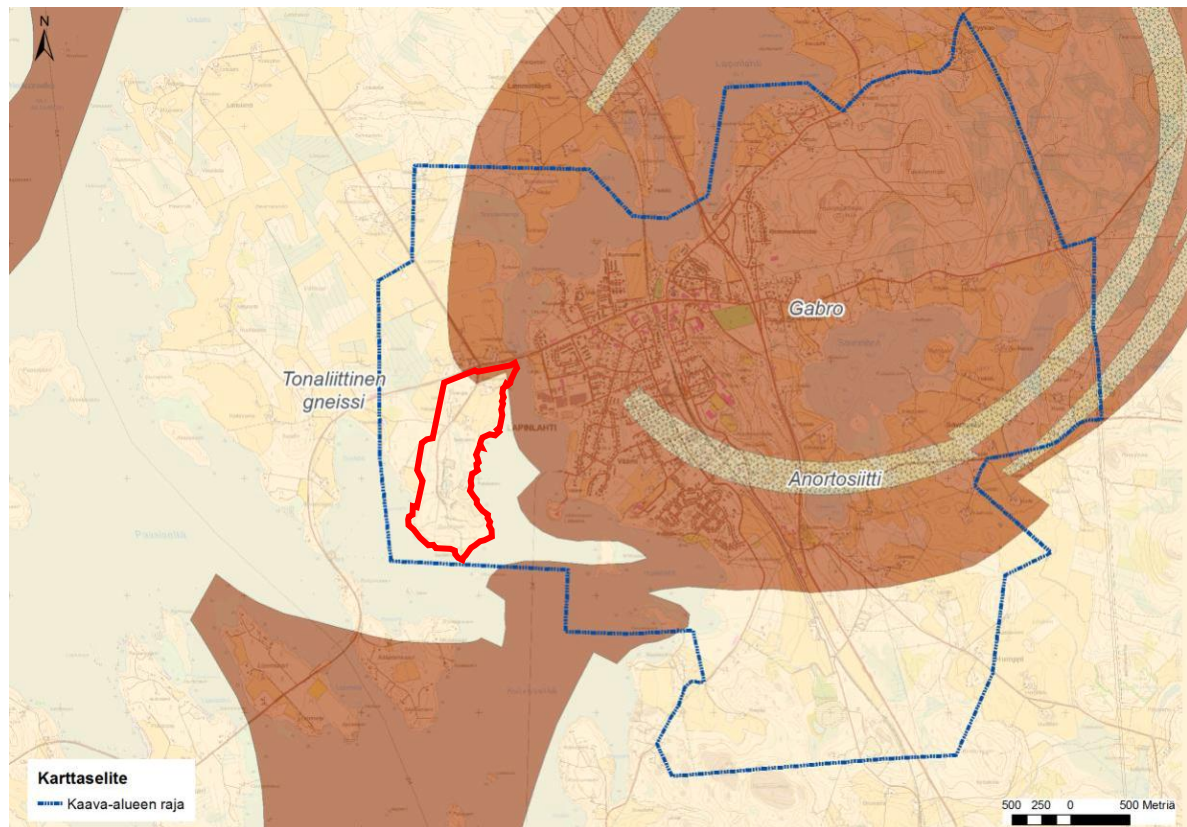
27.2.2026

4.2 Luonnonympäristö

Lapinlahden keskusta 2030 yleiskaavan yhteydessä on laadittu luontoselvitys (FCG 2017).

4.2.1 Kallio- ja maaperä sekä pinnanmuodot

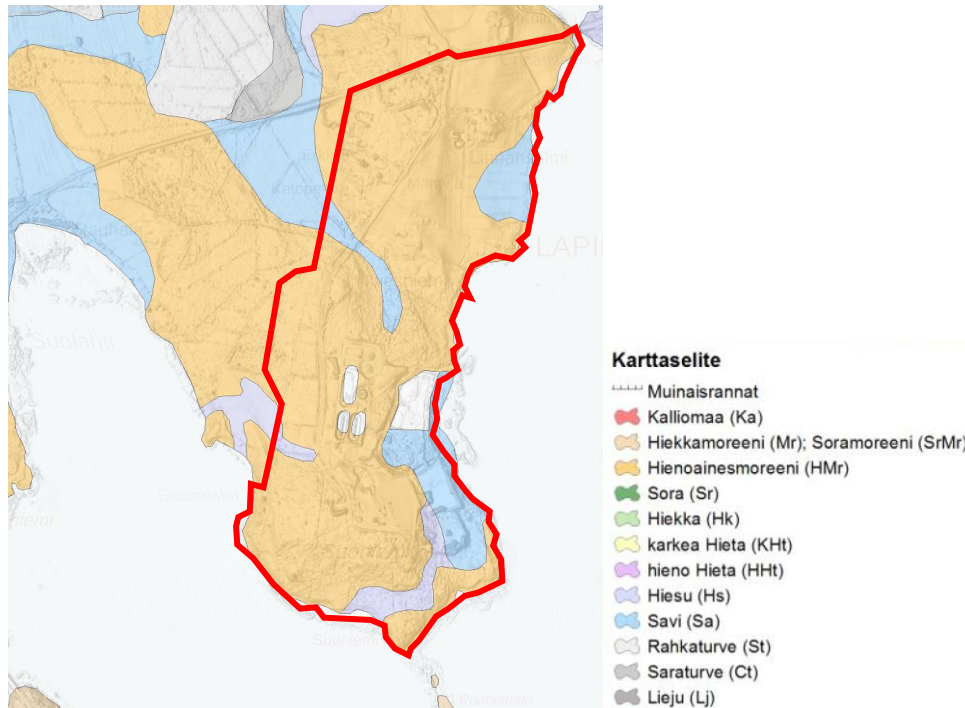
Lapinlahti kuuluu laajaan Itä-Suomen, Iisalmen ja Koillispohjan graniittigneissi-alueeseen, jolla on ikää noin 2 700 miljoonaa vuotta. Lapinlahden kirkonkylä sijoittuu alueelle, missä on rengasrakenteinen noin 34 km² laaja gabro-anortosiitti-intruusio, johon liittyy etelään, Onkiveden saarille, ulottuva noin 8 km pitkä häntä. Gabro-anortosiitti-intruusiota ympäröi tonaliittinen gneissi (Lapinlahden kirkonkylän osayleiskaavan päivittäminen, luontoselvitys 2017). Suunnittelualueen kallioperä on tonaliittista gneissia.

Kuva 13. Alueen kallioperä, kaava-alue punaisella soikiolla. (Lapinlahden kirkonkylän osayleiskaavan päivittäminen, luontoselvitys 2017)

27.2.2026

Yleiskaava-alueella maaperä on pääasiassa hienoainesmoreenia sekä jonkin verran hiesua ja savea. Alue viettää kohti Onkivesi -järveä.

Kuva 14. Suunnittelualan maaperä sekä maanpinnan muodot (Maankamara 2026).

4.2.2 Maisema

Kaava-alue kuuluu Suomen maisemamaakuntajaossa Itäisen Järvi-Suomen maisemamaakuntaan, Pohjois-Savon järvisuuteen. Järvisuudelle on tyypillistä sokkeloisten vesistöjen ja pienten peltojen muodostama mosaiikkimaisuus sekä metsävaltaisuus. Kaava-alue kattaa suurimman osan Suoniemestä (pois lukien Suoniemen luoteisrannalla sijaitsevan Rauhalan tilan rakennukset ja peltolaitut). Suoniemi rajautuu itä-, etelä- ja länsirannoiltaan Onkiveteen sekä pohjoisosastaan yhdystiehen 5646. Alueen maisemaan on suuresti vaikuttanut peltoviljely.

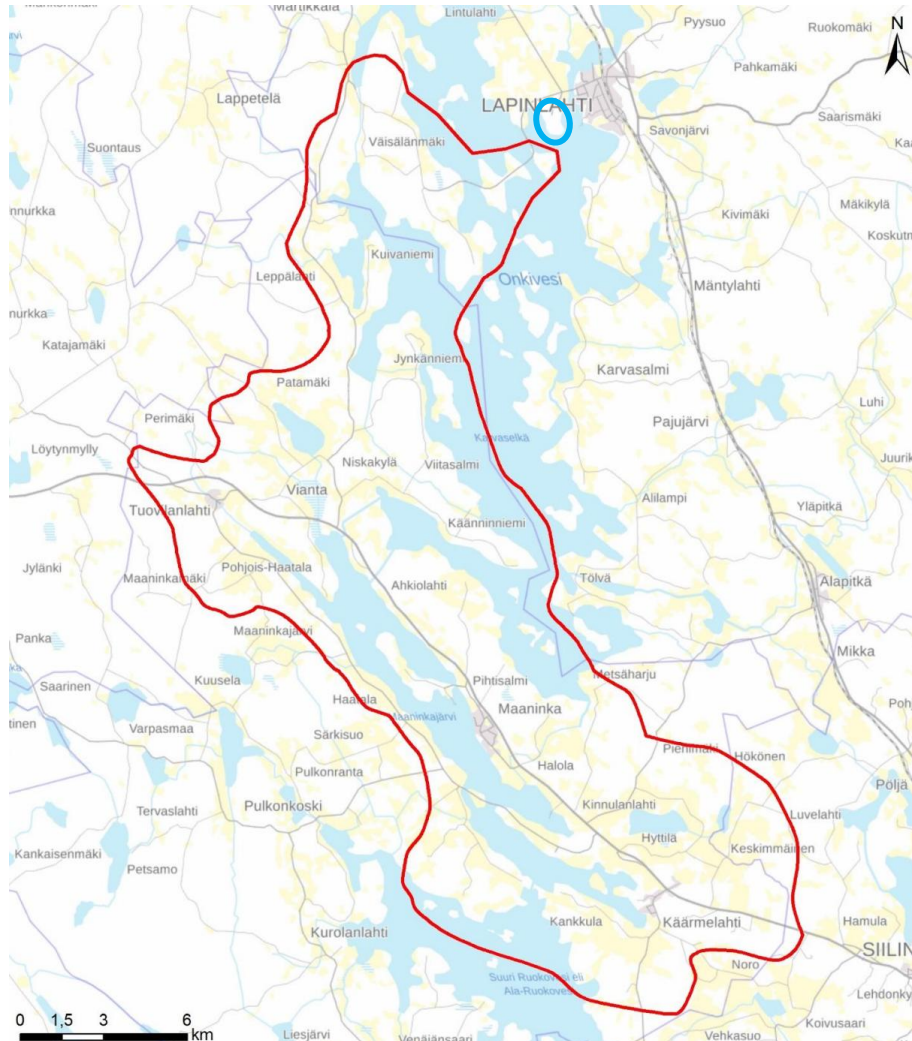
Suunnittelualan kulttuurimaisemallisesti arvokkaimman osan muodostaa Linnansalmen kulttuurimaisema, joka on viljeltyjen peltokenttien, talouskeskuksen ja vanhojen rakennusten muodostama kulttuurimaisemakokonaisuus. Siihen liittyy myös suunnittelualan itäpuolella, vastarannalla sijaitseva Valion meijerin ympäristö, joka hallitsee maisemaa. Kulttuurimaiseman alueelle ei osoiteta maankäytön muutoksia.

Kaava-alueen keskiosassa on rakennettua aluetta ja maisemaa hallitsevat energianhuollon laitokset, biotermiinalialue, jätehuollon alueet sekä jätevedenpuhdistamo.

Kaava-alueella ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita (VAMA 2021). Lähin VAMA-alue, Maaninkajärven ja Onkiveden kulttuurimaisemat (VAM080081) sijaitsee kuitenkin alle kilometrin päässä suunnittelualueesta lounaaseen. Maaninkajärven ja Onkiveden maisemaa luonnehtivat

27.2.2026

rannoille syntyneet viljelyaukeat, jotka ovat Pohjois-Savon mittakaavassa poikkeuksellisen laajoja. Maisema-alueen peltoalat on raivattu viljaville, loivasti vesistöön viettävälle savi- ja hietamaille, joita reunustaa kumpuileva moreenimaasto. Alueen eteläosissa maisemakuva on paikoin jopa alava, mutta pohjoisessa maaston suhteelliset korkeuserot kasvavat ja moreenimaasto muuttuu jyrkkäpiirteisemmäksi.

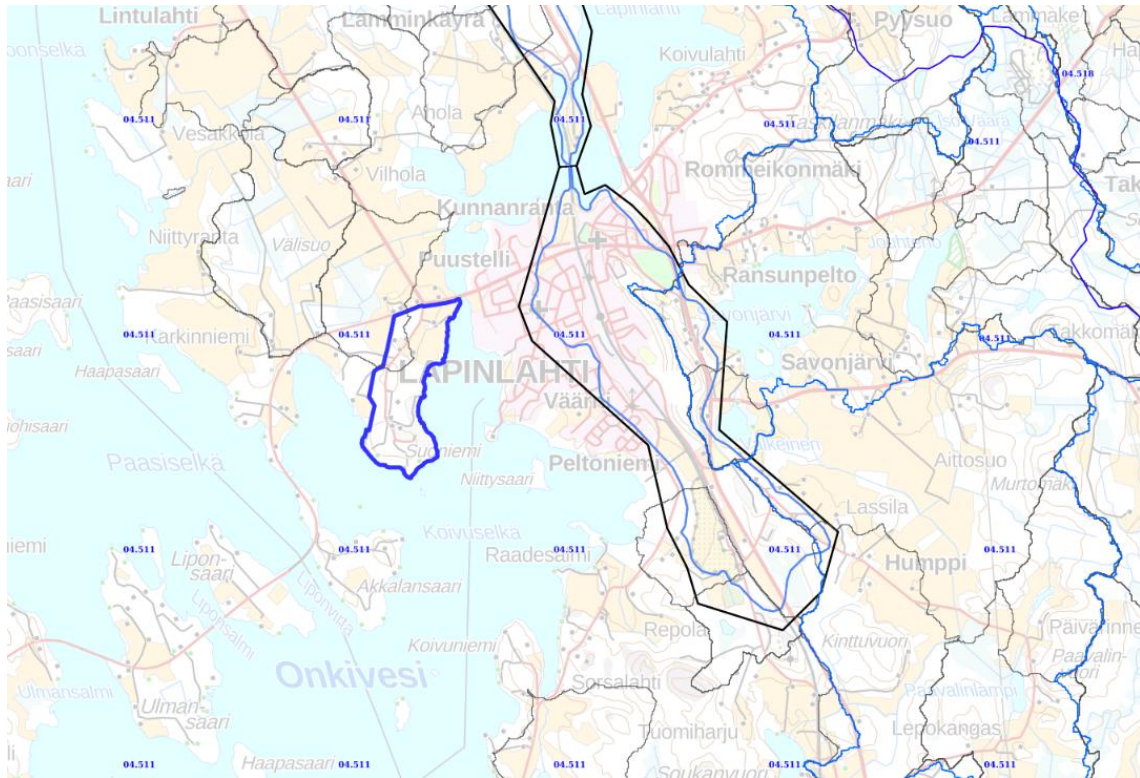

Kuva 15. Maaninkajärven ja Onkiveden kulttuurimaisemat -maisema-alueen raja- ja ääriiivillä. Suoniemen yleiskaavan suunnittelualue osoitettu kuvan yläosaan likimääräisesti sinisellä ympyrällä.

4.2.3 Pohjavedet ja pintavedet, hulevedet

Kaava-alue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue (Haminamäki – Humppi) sijaitsee Lapinlahden keskustassa n. 2 km:n päässä.

27.2.2026

Kuva 16. Lähin pohjavesialue (Haminamäki-Humppi) sekä Lapinlahden valuma-alueita ja pintavesien virtausmalli. Haminamäki-Humppi (0840202) on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi. Alueen arvioitu pohjaveden muodostuminen on 1857 m³/d.

Alue kuuluu Vuoksen vesistöalueeseen, ja Onkiveden lähialueeseen (04.511). Onkivesi-järvi (04.511.1.001) on kooltaan 11 361,7 ha suuruinen järvi. Onkiveden ekologinen tila on tyydyttävä. Onkiveden tilaan vaikuttaa ulkoinen ja sisäinen ravinnekuormitus sekä vesistön säännöstely. Erityisesti maataloudesta huuhtoutuvat ravinteet sekä sedimentistä vapautuva fosfori ylläpitävät rehevyyttä.

Onkivesi on lisälmen reitin keskusjärvi, jolla on laaja yläpuolinen valuma-alue. Tästä syystä järven vedenlaatu ja ekologinen tila on voimakkaasti riippuvainen yläpuolisen vesistöreitien vedenlaadusta. Arviolta yli 80 % järveen kohdistuvasta ulkoisesta ravinnekuormituksesta tulee kaukovaluma-alueelta. Lähivaluma-alueella peltojen osuus on noin 14 % ja lisäksi alueella on runsaasti haja-asutusta. SYKE on selvittänyt Lapinlahden kirkonkylän ranta-alueiden tulvakorkeudet Onkiveden osalta. Suunnittelualue ei kuulu tulvaherkkiin alueisiin.

27.2.2026

Kuva 17. Lapinlahden keskustaajaman hulevesiverkostoa. Suoniemessä on olemassa olevaa hulevesiverkostoa, kuten avo-ojia ja rumpuja. Lähde: FCG, 2016.

4.2.4 Suojelualueet

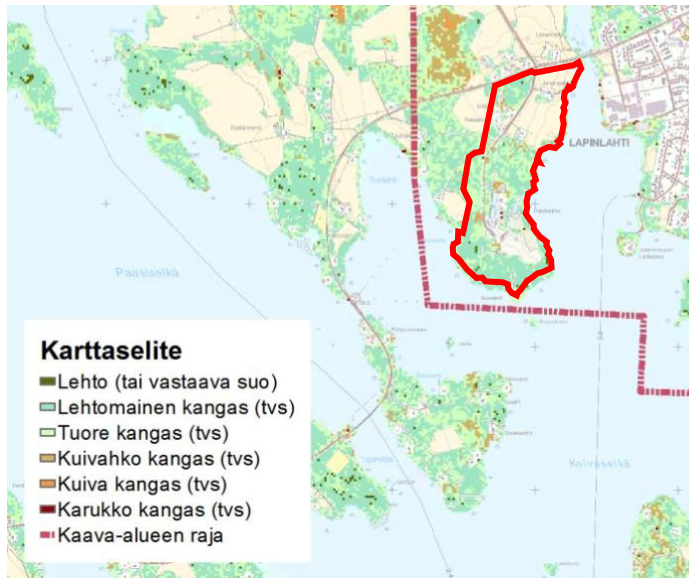
Suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole Natura 2000 -ohjelman kohteita eikä valtakunnallisiin suojeluohjelmiin kuuluvia kohteita.

4.2.5 Kasvillisuus ja luontotyytit

Alueen kasvillisuutta on selvitetty vuoden 2017 yleiskaavan laadinnan yhteydessä (Lapinlahden kirkonkylän osayleiskaavan päivittäminen, luontoselvitys 12.1.2017 FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy).

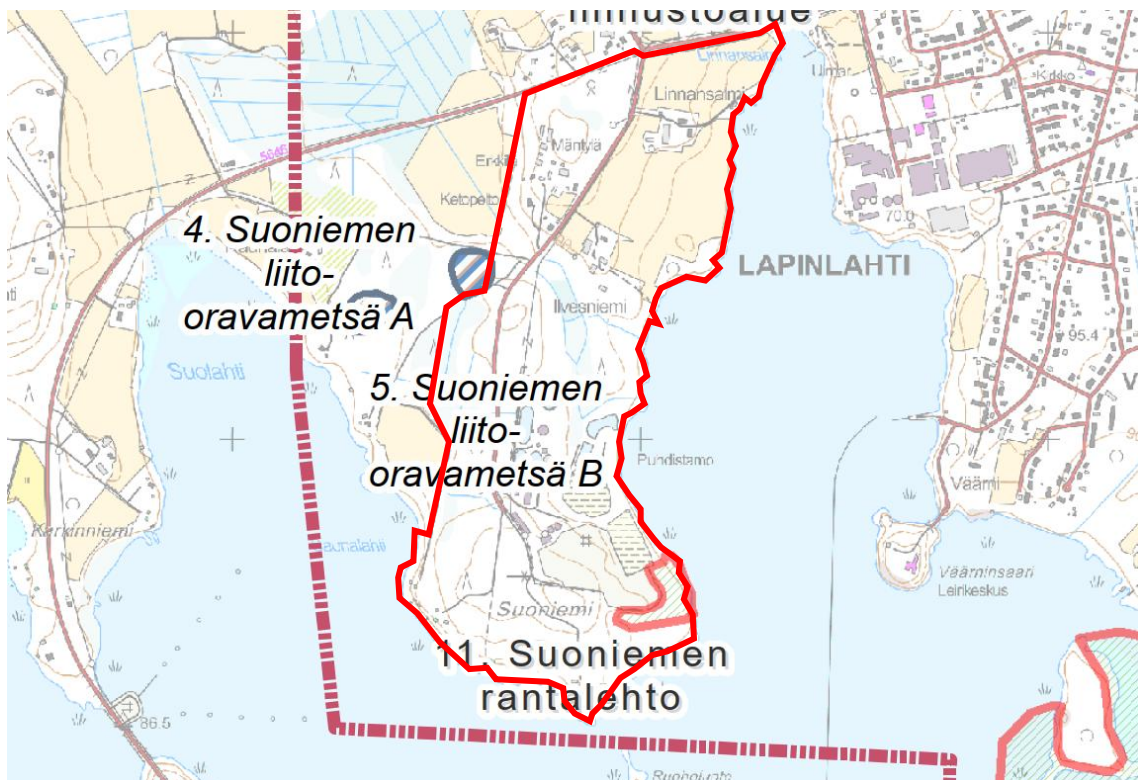
Lapinlahti sijaitsee eteläboreaalaisella kasvillisuusvyöhykkeellä, Järvi-Suomen kasvimaantieteellisellä alueella. Alue kuuluu Pohjois-Savon eliömaakuntaan. Suoniemen alueella sijaitsee pääosin lehtomaisia kangasmetsiä sekä tuoretta kangasta. Alueen vesistöjen rannat ovat suurelta osin sara- ja ruohovaltaista tai luhtaista järviruoko-, sara- sekä pajuluhtaa sekä luhtaista rantaniittyä. Saravyöhykkeellä vallitsevia lajeja ovat vesisara ja luhtasara, rantaviivassa viiltosara ja pullosara. Saraikon jälkeen vaihtelevat järvikorte-, järvikaisla-, ja järviruokovyöhykkeet.

27.2.2026

Kuva 18. Kirkonkylän osayleiskaavan selvitysalueen kasvupaikat (Lapinlahden kirkonkylän osayleiskaavan päivittäminen, luontoselvitys 2017). Kaava-alue punaisella.

4.2.6 Arvokkaat luontokohteet

Kuva 19. Arvokkaat luontokohteet suunnittelualueella. (Lapinlahden kirkonkylän osayleiskaavan luontoselvitys, FCG 2017)

27.2.2026

Suoniemen rantalehto (13)

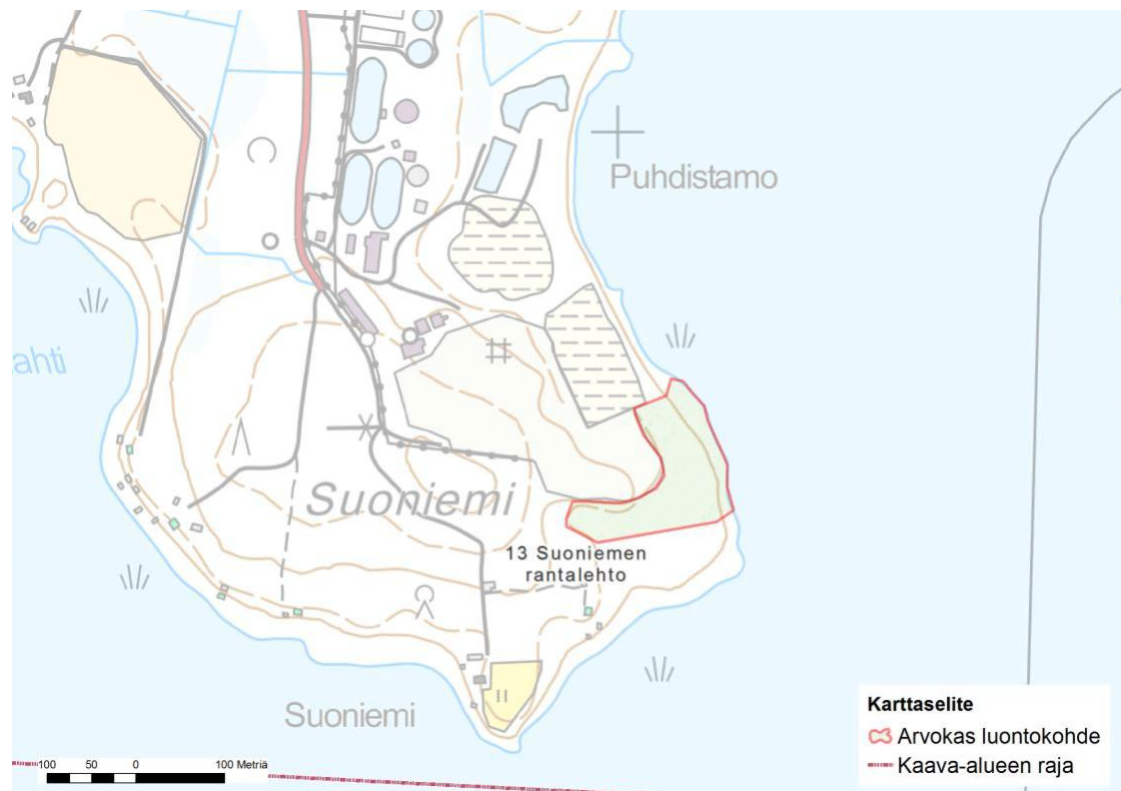
Pinta-ala: 1,6 ha

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Uhanalaiset luontotyytit: tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU) ja kosteat runsasravinteiset lehdot (VU)

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: -

Lehto on kulttuurivaikutteinen. Se on ollut joskus peltona tai laitumena, koska matalat ojat on vielä nähtävissä. Lehto on lehtipuuvaltainen. Valtapuuna on koivu, joiden joukossa kasvaa harmaaleppää, haapaa, tuomea, raitaa ja pihlajaa. Paikoin on järeitä koivuja, muuten puusto on varttuvaa. Aluspensasto on paikoin hyvin ryteikköistä. Lahopuuta on kohtalaisesti. Muuan muassa siellä täällä on koivupötkkelöitä ja koivumaapuuta.

Kuva 20. Suoniemen rantalehto (Lapinlahden kirkonkylän osayleiskaavan päivittäminen, luontoselvitys 2017).

27.2.2026

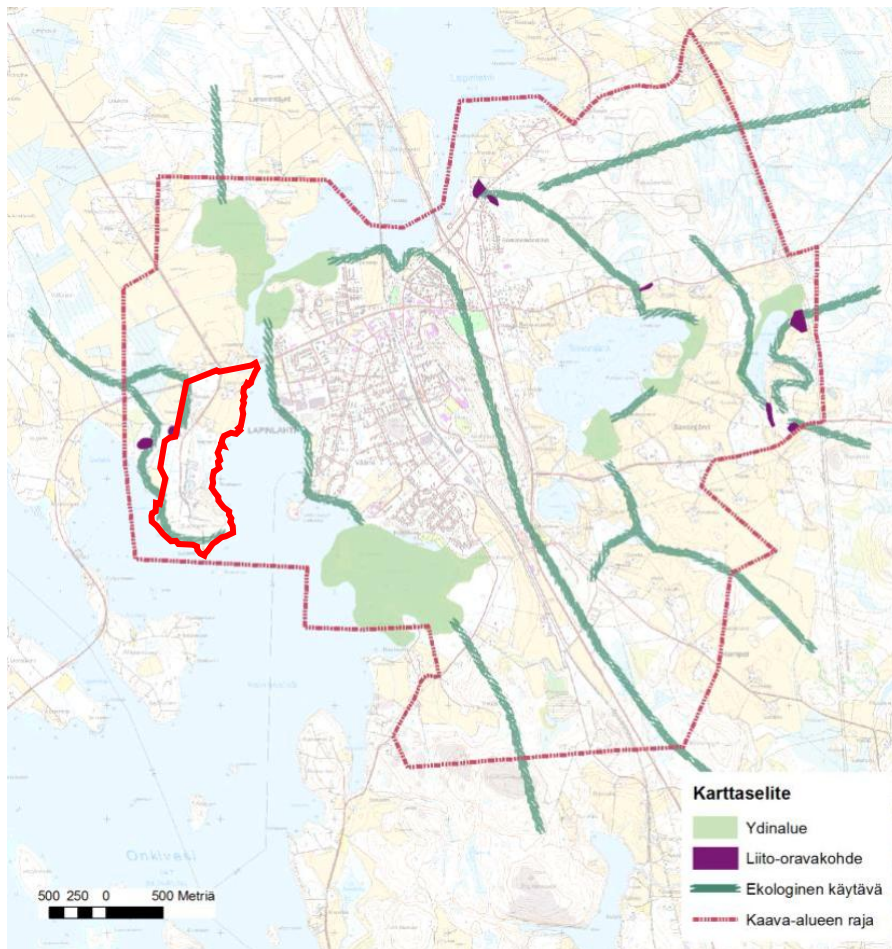

Kuva 21. Suoniemen rantalehto (Lapinlahden kirkonkylän osayleiskaavan päivittäminen, luontoselvitys 2017)

Kasvillisuus on tuoretta lehtoa ja paikoin on kosteaa ruoho- ja saniaisvaltaista lehtoa. Käenkaali-mesiangervotyyppin kosteaa lehtoa on hieman kohteen länsiosassa. Metsäalvejuuren ja rikkapalsamin runsaus leimaavat aluskasvillisuutta. Muusta lajistosta mainittakoon punaherukka, mesiangervo, messimarja, puna-ailakki, sudenmarja, hiirenporras, vadelma, särmäkuisma, nurmilauha, kevätpiippo, korpiorvokki, metsäkorte, metsäkastikka ja koiranheisi. Lehdossa pesii mm. käpytikka.

27.2.2026

4.2.7 Ekologinen verkosto

Kuva 36. Kaava-alueen ekologinen verkosto. (Lapinlahden kirkonkylän osayleiskaavan päivittäminen, luontoselvitys 2017)

4.2.8 Linnusto ja muu eläimistö

Lapinlahden linnusto on monipuolista. Linnustoa leimaa rehevissä vesissä sekä maatalousympäristössä viihtyvät linnut. Rehevä Linnasalmi tarjoaa hyvän ruokailu- ja pesimäympäristön vesilinnuille. Näitä ovat laulujoutsen, härkälintu, silkkiuikku, haapana, tavi, telkkä, jouhi-, lapa-, ja sinisorsa, pikku-, nauru- ja harmaalokki, nokikana ja kaulushaikara. Lapinlahden lahdilla ja rannoilla saalistaa tyypillisesti ruskosuohaukka, joka mahdollisesti myös pesii alueella.

Pelloilla ja maatilojen pihapiireissä tyypillisiä lajeja ovat töyhtöhyppä, kiuru, isokuovi, kottarainen, kirjosiippo, haara- ja räystäspääsky. Kirkonkylässä viihtyvät mm. naakka, varis, varpunen, mustarastas, viherpeippo, vihervarpunen, harakka ja västäräkki.

27.2.2026

Metsien pesimälinnuston valtaosan muodostavat peippo, pajulintu, vihervarpunen sekä metsäkirvinen. Lajistoon kuuluivat myös pyy ja teeri, talitiainen, lehtokurppa, punarinta, kulorastas, laulurastas ja räkättirastas.

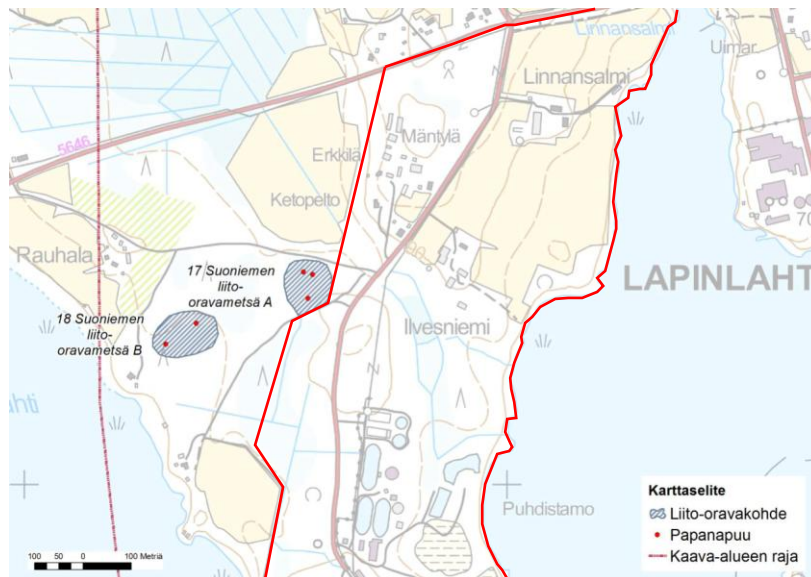
Keväällä lintujen muuttoaikana alueen alavat rannat sekä peltolohkot ovat tulvan alla sekä Linnasalmi on sulana. Näille kohdille kertyy ruokailemaan ja levähtämään runsaasti kahlaajia ja vesilintuja. Muun muassa tulva nousee Leväsen entisen järven paikalle ja alueella levähtää joka kevät joutsenia ja sorsia.

Onkiveden kalastoon kuuluu tyypillisiä sisävesien kaloja, ja kalasto on särkikalavaltainen. Särkikalojen lisäksi yleisimmät kalat ovat ahven, lahna ja hauki.

Selvitysalueelle ei sijoitu valtakunnallisesti (IBA), kansallisesti (FINIBA) tai maakunnallisesti (MAALI) tärkeitä lintualueita.

4.2.9 Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit

Suoniemen alueen eläimistöön kuuluu liito-orava, joka on luontodirektiivin liitteessä IV a mainittu laji. Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty (luonnonsuojelulaki 49 §). Vuoden 2017 osayleiskaavaa varten tehdyssä maastokartoituksessa löydettiin Suoniemen alueelta kaksi esiintymää (*Kuva 22*), jotka on kuvattu tarkemmin luontoselvityksessä. Liito-orava-alueet sijoittuvat asemakaava-alueen ulkopuolelle.

Kuva 22. Suoniemen liito-oravakohteet (Lapinlahden kirkonkylän osayleiskaavan päivittäminen, luontoselvitys 2017). Kohteet eivät sijoitu asemakaavan alueelle.

Luontoselvityksessä ei tehty havaintoja viitasammakoista tai lepakoista.

Lintudirektiivin liitteen I lajeista Lapinlahden kirkonkylän alueen linnustoon kuuluvat kalatiira, kaulushaikara, ruskosuohaukka, laulujoutsen, pyy, teeri, kurki ja pikkulokki.

27.2.2026

4.3 Rakennettu ympäristö

Suunnittelualueella sijaitsee Savon Voiman lämpölaitoksia, jätevedenpuhdistuslaitos, puutermiinali-alue sekä jätteidenkäsittely- ja kiertotaloustoimintoja.

4.3.1 Kulttuuriympäristö

Arkeologinen kulttuuriperintö

Lapinlahden kirkonkylän osayleiskaavan päivityksen yhteydessä, kesällä 2016 on tehty arkeologinen inventointi koko osayleiskaava-alueelle Mikroliitti Oy:n toimesta. Tehdyn inventoinnin perusteella suunnittelualueella sijaitsee yksi muu kohde -luokan kohde (Halola A).

Halola A (1000030083)

Tyyppi: asuinpaikat yksinäistalot

Ajoitus: historiallinen, ei määritelty

Vuoden 1803 isojakokartalta paikannetut talotontit Halola A ja Halola B sijaitsevat vanhojen tilakeskusten kohdalla. Halola A sijaitsee nykyisen Linnansalmen tilan kohdalla ja Halola B Kulmalan koulun kohdalla. Molempien vanhojen talotonttien kohdalla niiden alkuperäinen luonne sekä maatalousvaltainen elinkeino on säilynyt varsin hyvin.

Kuva 23. Arkeologiset kohteet suunnittelualueella (Kyppi.fi).

27.2.2026

Rakennettu kulttuuriympäristö

Lapinlahden kirkonkylän alueen rakennuskantaa on inventoitu vuonna 2016. Asemakaava-alueelta todettiin maakunnallisesti merkittäviksi Linnansalmen kulttuurimaisema (aluekohde), sekä Linnansalmen maatilakeskus (kohde):

Linnansalmi (R, H, M) inventointikortti 2016 (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, Kai Tolonen)

Päärakennuksen ikää ei tunneta, navetta v. 1900.

Linnansalmen talo on Halosen taiteilijasuvun kantatila, jonka pirtissä syntyivät mm. serkukset Pekka (v. 1865), Eemil (v. 1875) sekä Arttu (v. 1885) Halonen. Monilukuinen Halosen perhekunta joutuivat luopumaan talosta v. 1888 perimätiedon mukaan ruokavelkojen takia, mutta Eemil Halonen osti tilan takaisin v. 1908 ja asui tilalla vuoteen 1919 ennen muuttamistaan Helsingin Siltasaareen.

Useaan kertaan laajennetun vanhan päärakennuksen tarkkaa ikää ei tiedetä. Tuvan puoli on alkuaan rakennettu savutuvaksi, jonka itäpäädyssä oli jo 1870-luvulla keittiö, isäntäväen makuuhuone ja eteinen. Eemil Halosen ostettua tilan, rakennusta jatkettiin ja korotettiin muuttamalla katto taitekatoksi. Itäpäähän tehtiin sali ja kaksi makuukammaria.

Rakennuksen keskelle tuli kaksikerroksinen kuistirakennelma, jonka toisessa kerroksessa oli kansallisromantiikan aikana muotiin tullut, katonharjan alle sijoitettu parveke. Itäpäätyyn tuli viihtyisä ateljeetila, jossa oli suuri päätyikkuna ja pohjoislappeella kattoikkuna (ikkunoitten rakenteet ovat säilyneet).

1940-luvulla taloon tehtiin peruskorjaus, jossa mm. vuorattiin hirsiseinät peiterimoituksella, kuistin parveke poistettiin ja taloon asennettiin keskuslämmitys. Pihaan rakennettiin uusi maatilapäärakennus 1990-luvulla, jolloin vanha jäi tyhjilleen. Vanhaa rakennusta on sen jälkeen vähitellen korjattu pyrkien palauttamaan sen alkuperäinen asu.

Pihapiiriin kuuluu komea porakivinavetta, jonka rakensi v. 1900 tällöin tilan omistanut merikapteeni Ulrik Stenbäck. Navetassa oli parret 60 lehmälle, sikala ja talliosa. Rakenteellisesti ja teknisesti navetta oli edistyksellinen: perustukset kaivettiin kahden metrin syvyyteen ja juottokuppeihin tuli vesi automaattisesti vesijohtoa pitkin. Rakennusta kunnostettiin 1940- ja 1950-luvuilla, jolloin sen asu hieman muuttui. 1990-luvulla tilalle valmistui uusi asuinrakennus.

27.2.2026

Kuva 24. Linnansalmen maatilakeskuksen rakennuksia ja peltoaluetta Suoniementieltä koilliseen kuvattuna. Etualalla näkyy Linnansalmen kookas kavinavetta. Taustalla Valion tehtaan maamerkinä toimivia rakennuksia ja piippuja.

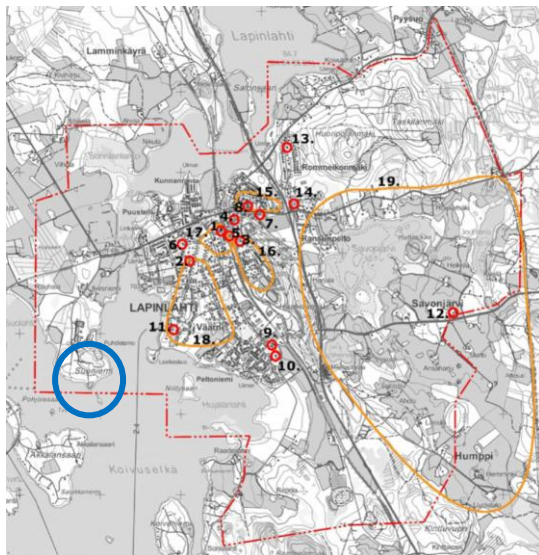
Kuva 25. Rakennusinventoinnin maakunnallisesti merkittävät kohteet ja alueet. Asemakaava-alueen likimääräinen rajausta kuvan vasemmassa alareunassa punaisella viivalla.

27.2.2026

Kuva 26. Ote vuoden 1921 pitäjänkartalta. Suunnittelualueen likimääräinen rajausta punaisella katkoviivalla. Lähde: vanhatkartat.fi

Vuoden 1921 pitäjänkartalla Linnansalmen lisäksi Suoniemen kärkeen on osoitettu mäkituvan tai torpan paikka sekä pieni peltolaikku. Paikalla on nykyisin vapaa-ajan asunto. Suoniemen kärjessä sijaitsevaa asumusta ei ole huomioitu yleiskaavan rakennusinventoinnissa paikallisesti merkittävien kohteiden listassa. Kaava-alueen länsirajan ulkopuolella sijaitsevalla Rauhalan tilalla on vanhaa rakennuskantaa. Asemakaava-alueen muun rakennuskannan arvioidaan olevan tavanomaista.

Kuva 27. Suoniemen kärjessä sijaitsevaa vanhaa rakennusta ei ole huomioitu yleiskaavan rakennusinventoinnissa paikallisesti merkittävien kohteiden listassa.

27.2.2026

4.4 Virkistys

Kaava-alueelle ei sijoitu virkistysreittejä tai erityistä virkistyskäyttöpainetta.

4.5 Tekninen huolto

Asemakaavoitetulla alueella on olemassa oleva kunnallistekniikka. Teollisuusalueiden toteutuessa kunnallistekniikkaa on todennäköisesti tarpeen laajentaa.

4.6 Liikenne

Asemakaava-alueen kannalta merkittävin maantie on Saaristotie/Linnansalmentie, eli yhdystie 5646. Alueen etelä-pohjoissuunnassa halkova yksityistie on nimeltään Suoniementie. Suoniementien lisäksi alueella kulkee yksityisille asuintonteille johtavia päälystämättömiä metsäteitä.

Suoniementien risteuksen länsipuolella yhdystien 5646 vuoden keskimääräinen vuorokausiliikenne (KVL) on 423 ajoneuvoa. Risteyksestä Lapinlahden keskustan suuntaan lähtevällä osuudella vastaava lukumäärä on 1739 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Kuva 28. Liikennemääriä kaava-alueen läheisyydessä. Lähde: Väylävirasto, 2026.

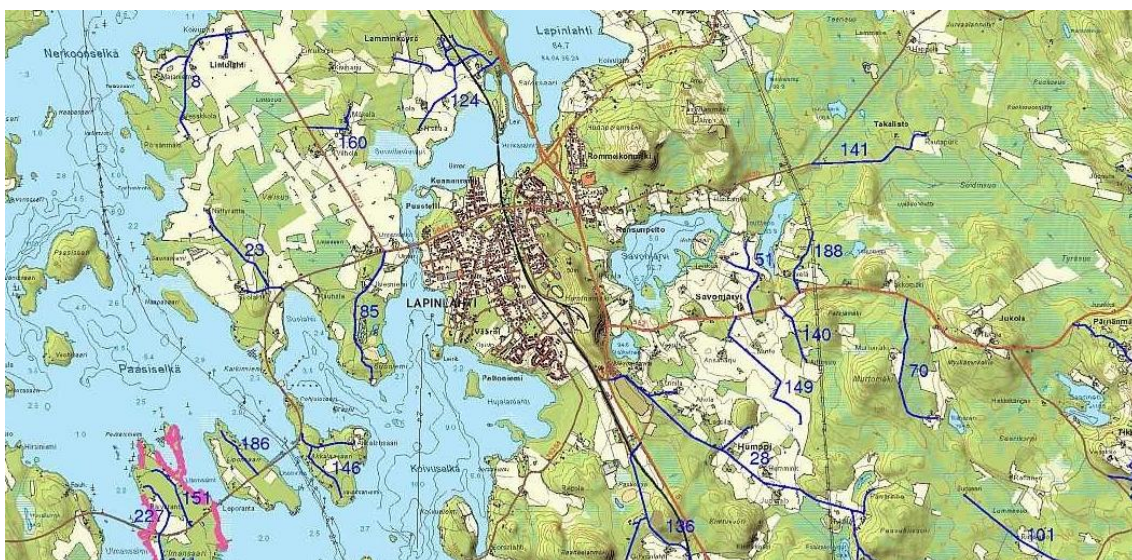
27.2.2026

Teollisuusalueen merkittävin katuyhteys on alueen läpi kulkeva pohjois-eteläsuuntainen Suoniementie. Suoniementieltä haarautuu kulkuyhteyksiä lomarakennuspaikoille, pelloille ja olevien energianhuollon, biotermiinali- sekä yhdyskuntahuollon toimintojen äärelle.

Kuva 29. Joukkoliikenteen pysäkit alueen läheisyydessä. Lähde: MML 2026.

Suoniemen kärjestä on noin 1,5 km:n matka joukkoliikenteen pysäkille. Lapinlahden keskustan bussipysäkit ovat n. 3,5 km:n päässä.

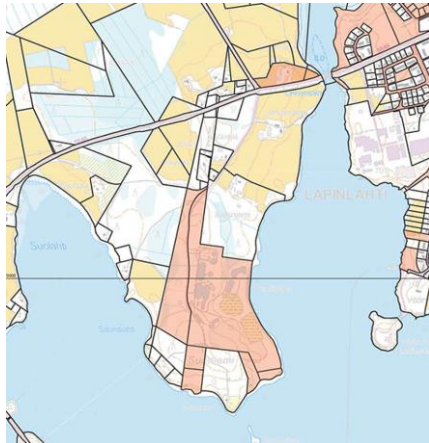

Kuva 30 Lapinlahden keskustaajaman alueen yksityistiet.

27.2.2026

4.7 Maanomistus

Alueen maanomistus on jakaantunut yksityisten, Lapinlahden Vesi Oy:n ja Lapinlahden kunnan omistamiin kiinteistöihin.

Kuva 31. Kunnan maanomistus kaava-alueella. Lähde: Lapinlahden kunta

4.8 Ympäristöhäiriöt

Mahdollisesti pilaantuneet maa-alueet

Alueelta ei ole tiedossa pilaantuneita maa-alueita.

Melu

Meluntorjuntaa ohjaavat Suomessa Valtioneuvoston päätöksen VNp 993/1992 mukaiset seuraavat melutason ohjearvot:

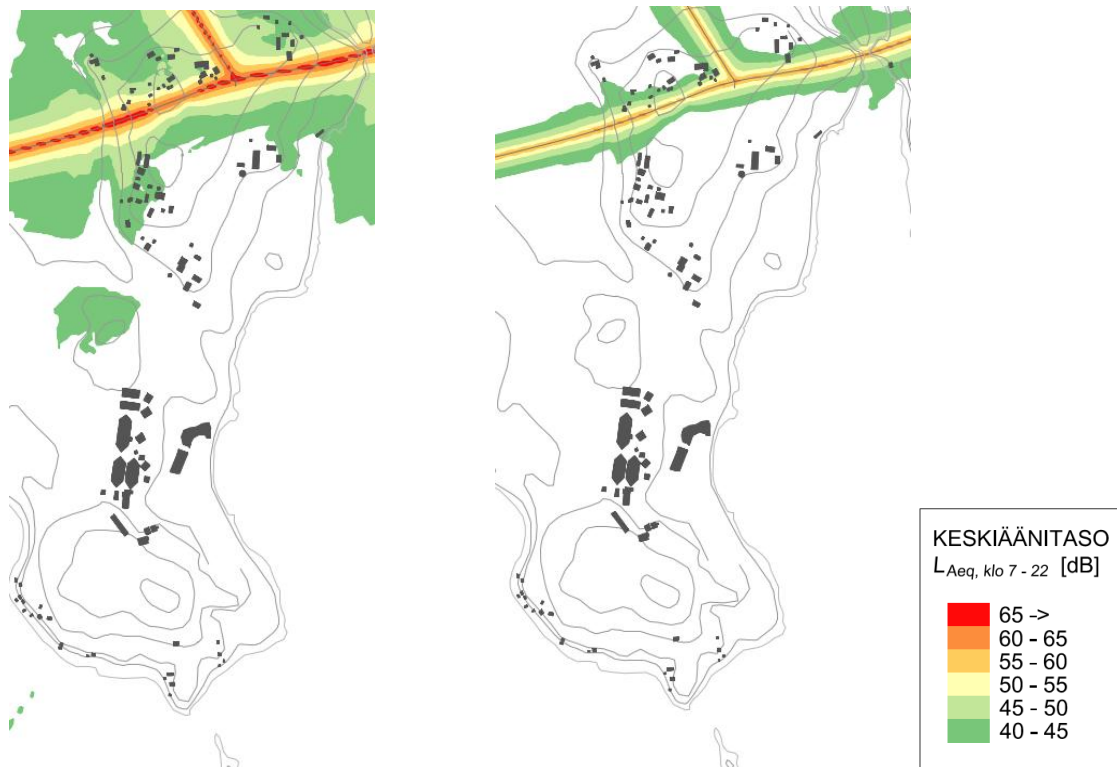
Taulukko 1. Melutasojen ohjearvot (VNp 993/1992).

Ohjearvot ulkona	Päivä	Yö
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä hoito- ja oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	50 dB
Uudet asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa sekä hoitolaitoksia ja oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	45 dB
Loma-asumiseen käytettävät alueet, leirintäalueet, virkistysalueet taajamien ulkopuolella ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB

27.2.2026

Maantien liikenne aiheuttaa melua suunnittelualueen pohjoisosassa. Meluselvityksessä on mallinnettu Lapinlahden kirkonkylän osayleiskaava-alueen tie- ja raideliikenteestä aiheutuva melu. Melun leviämisen kannalta mitoittavaksi melutilanteeksi muodostui v. 2030 ennusteen mukainen yöajan tilanne, jolloin melun leviäminen oli tarkastelluista vaihtoehdoista suurinta. Liikennemeluselvityksen mukaiset päivä- ja yöajan keskiäänitasot esitetty kuvissa 8–9 Suoniemen alueen osalta.

Suonimentielle suuntautuva raskas liikenne sekä alueen bioterminaalitoiminta sekä laitosten toiminta ovat myös alueen mahdollisia melunlähhteitä.

Kuvat 32-33. Vas. Päiväajan A-taajuuspainotettu keskiäänitaso ennustetilanteessa 2030

Oik. Yöajan A-taajuuspainotettu keskiäänitaso ennustetilanteessa 2030. (otteet Suoniemen kohdalta, Kirkonkylän osayleiskaavan liikennemeluselvityksestä 2016, FCG)

27.2.2026

5 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

5.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Suoniemen alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Alueella on jätevedenpuhdistamo, lämpövoimalaitos ja puunvarastointialuetta sekä olemassa olevia maatalouskeskusten pää- ja piharakennuksia, asuinrakennuksia ja vapaa-ajan asuinrakennuksia. Kaavatyön tavoitteena on todeta alueen maankäytön nykytilanne asumisen ja kulttuuriympäristöjen osalta, ja laatia asemakaava, joka mahdollistaa alueen kehittämisen teollisuus-, kiertotalous- ja energihuollon toimintoihin nykyisten ja mahdollisten uusien tulevien toimijoiden tarpeet ja toiveet huomioiden.

Suunnittelutyön tarkoituksena on myös mahdollistaa uuden energiataloutteen ja bioterminalitoimintaa sekä muita teollisen toiminnan ja palveluiden tarpeita.

5.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Kaavan suunnittelutyö on käynnistynyt loppuvuodesta 2025.

5.3 Osallistuminen ja yhteistyö

5.3.1 Osalliset

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja asukkaat sekä muut, joiden oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee.

Maanomistajat, asukkaat:

- suunnittelualueella ja lähialueilla asuvat ja työskentelevät ihmiset
- maanomistajat

Viranomaiset:

- Itä-Suomen elinvoimakeskus/Lupa- ja valvontavirasto
- Pohjois-Savon liitto
- Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
- Pohjois-Savon pelastuslaitos

Kunnan hallintokunnat:

- kaavatoimikunta
- tekninen lautakunta

27.2.2026

- Keski-Savon ympäristötoimi

Muut yhteisöt:

- Lapinlahden Yrittäjät ry
- Lapinlahden Vesi Oy
- Savon Voima Verkko Oy
- teleoperaattorit
- tiekunnat
- MTK Lapinlahti
- muut yritykset ja yhdistykset

5.3.2 Vireilletulo

Kaava on tullut vireille pp.kk.2025 (täydennetään kaavaprosessin edetessä).

5.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

Osallisten on mahdollista ilmaista mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, kaavaluonnoksesta ja -ehdotuksesta niiden ollessa nähtävillä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä __.__.202__.

Kaavaluonnos nähtävillä __.__.202__.

Kaavaehdotus nähtävillä __.__.202__.

5.3.4 Viranomaisyhteistyö

Kaavatyön aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 28.1.2026. Neuvottelussa keskusteltiin viranomaisten kanssa muun muassa kaavatyöhön liittyvistä selvitystarpeista, joita ei noussut neuvottelun yhteydessä esiin.

Viranomaisilta pyydetään lausunnot kaava-aineistoista.

5.4 Asemakaavan tavoitteet

Asemakaavan tavoitteena on osoittaa alueelle uusia teollisuus- ja varastoalueita, energiahuolto-, sekä jätekäsittelyalueita. Maa- ja metsätalousalueiden, sekä maatilakeskusten osalta on tarkoitus todeta nykytilanne. Ranta-alueille, jossa sijaitsee vapaa-ajan asuntoja, osoitetaan suojaviheraluetta. Suunnittelutyön tarkoituksena on mahdollistaa alueelle uutta energiatalouteen ja bioterminaalitoimintaa sekä huomioida muita teollisen toiminnan ja palveluiden tarpeita.

27.2.2026

Alueen maankäyttöä suunnitellaan siten, että tulevan maankäytön aiheuttama vaikutus kulttuuri- ja luonnonympäristön merkittävimmille ominaispiirteille jää mahdollisimman vähäiseksi.

Alueen liikenneverkkoa kehitetään toimivaksi ja turvalliseksi. Nykyinen kunnallistekniikka huomioidaan aluerakenteessa ja uudet rakennettavat alueet sijoitetaan ensisijaisesti uuden kunnallistekniikan rakentamisen kannalta kustannustehokkaasti.

6 ASEMAKAAVAN KUVAUS

6.1 Kaavan rakenne

Asemakaava pohjautuu olemassa olevaan tilanteeseen sekä ennakoituihin tulevaisuuden maankäytön ja liikenneverkon tarpeisiin.

6.2 Mitoitus

Asemakaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 83,3 ha. Kaava-alueelle on osoitettu yhteensä noin 180 180 k-m² rakennusoikeutta, mikä vastaa $e=0,22$ kokonaistehokkuutta.

Korttelialueiden ja eri maankäyttömuotojen pinta-alat ja rakennusoikeudet ilmenevät oheisesta taulukosta.

Aluevaraus	Pinta-ala[ha]	Kerrosala[k-m ²]	Tehokkuus[e]
AM	7,3464	7346	0,1
AP-1	1,1743	2349	0,2
EJ	3,0466	0	0
EJ-1	2,3817	11908	0,5
EN	2,1114	10557	0,5
ET	0,4484	2242	0,5
ET-2	8,012	0	0
EV-1	10,6762	0	0
Katu.	3,3504	0	0
M-1	3,1253	0	0
MA	15,4655	0	0
T	4,4866	22433	0,5
T/EN	14,9781	89869	0,6
T/kem	2,7334	13667	0,5
TY	3,9618	19809	0,5
Kaikki	83,2981	180180	0,22

27.2.2026

6.3 Aluevaraukset

Asemakaavamerkintöjen selitykset ja - määräykset ovat kiinteästi kaavakartan yhteydessä. Alla on esitetty keskeisimmät merkinnät ja määräykset sekä niiden perustelut.

6.3.1 Korttelialueet

AP-1 Asuinpienalojen alue.

Alue on tarkoitettu ympärivuotisten asuntojen rakentamiseen. Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden tai kahden perheen asuinrakennuksen lisäksi saunan ja tarvittavia talousrakennuksia.

Asuinpienalojen alue osoitettu voimassa olevan yleiskaavan ja yleiskaavan muutoksen mukaisesti. Alueen kerrosluku on osoitettu toteutuneen tilanteen mukaisesti (I). Rakennusoikeutta osoitettu tehokkuuslukuna $e=0.20$.

AM Maatilojen talouskeskusten alue, jolla ympäristö säilytetään.

Alue on tarkoitettu maatilojen talouskeskuksen alueeksi. Alueelle saa sijoittaa maataloutta ja siihen soveltuvia elinkeinoja palvelevaa rakentamista asuin-, tuotanto- ja talousrakennuksiin. Talouskeskuksen yhteyteen saa sijoittaa enintään kaksi asuinrakennusta.

Maatilojen alue osoitettu voimassa olevan yleiskaavan ja yleiskaavan muutoksen mukaisesti sekä toteutuneen tilanteen mukaisesti. Alueen kerrosluku on osoitettu toteutuneen tilanteen mukaisesti ($1\frac{1}{2}$). Rakennusoikeutta osoitettu tehokkuuslukuna $e=0.10$.

AM/s Maatilojen talouskeskusten alue, jolla ympäristö säilytetään.

Alue on tarkoitettu maatilojen talouskeskuksen alueeksi. Alueelle saa sijoittaa maataloutta ja siihen soveltuvia elinkeinoja palvelevaa rakentamista asuin-, tuotanto- ja talousrakennuksiin. Talouskeskuksen yhteyteen saa sijoittaa enintään kaksi asuinrakennusta.

Rannalla sijaitsevat maatilojen alue osoitettu voimassa olevan yleiskaavan ja yleiskaavan muutoksen mukaisesti sekä toteutuneen tilanteen mukaisesti. Alueen kerrosluku on osoitettu toteutuneen tilanteen mukaisesti ($1\frac{1}{2}$). Rakennusoikeutta osoitettu tehokkuuslukuna $e=0.10$.

T/EN Teollisuus- ja varastoalue / energiahuollonalue.

Alue on varattu teollisuus- ja varastotoiminnoille sekä energiantuotannon rakennuksille ja laitteistoille.

Alueelle saa sijoittaa teollisuusrakennuksia, varastoja, energiantuotantoon liittyviä rakennuksia ja rakennelmia sekä energiaverkkojen tarvitsemia teknisiä järjestelmiä.

Suoniementien varrelle länsipuolelle ja kaavan eteläosaan osoitettu T/EN-alueita. Korttelin XX4 rakennuspaikkojen 12-14 kerrosluku on III. Rakennusoikeutta osoitettu tehokkuuslukuna $e=0.60$. Korttelin XX4 rakennuspaikkojen 6-10 kerrosluku on II. Rakennusoikeutta osoitettu tehokkuuslukuna $e=0.60$.

TY Teollisuusrakennusten alue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.

27.2.2026

Kaavan kaakkoisosaan osoitettu TY-aluetta. Alueen kerrosluku on II. Rakennusoikeutta osoitettu tehokkuuslukuna $e=0.50$.

T/kem Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue, jolla on/jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen.

Kaavan pohjoisosaan osoitettu T/kem -aluetta. Alueen kerrosluku on III. Rakennusoikeutta osoitettu tehokkuuslukuna $e=0.50$.

ET Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.

Kaavan pohjoisosaan osoitettu ET -aluetta. Alueen kerrosluku on II. Rakennusoikeutta osoitettu tehokkuuslukuna $e=0.50$.

ET-2 Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue, joka on tarkoitettu jäteveden puhdistamoa varten.

Oleva jäteveden puhdistamon alue laajennettu ja osoitettu ET-2 -merkinnällä.

EN Energiahuollon alue.

Savon Voima Oy:n vuokra-alueet on osoitettu EN-merkinnällä. Korttelialueen rakennukset saavat olla enintään kolmekerroksisia. Rakennusoikeutta osoitettu tehokkuuslukuna $e=0.50$.

EJ Jätteenkäsittelyalue.

Lapinlahden lajitteluasema (Ylä-Savon Jätehuolto Oy) on osoitettu EJ -merkinnällä.

EJ-1 Jätteenkäsittelyalue.

Alueelle voidaan sijoittaa jätteenkäsittelyä palvelevia rakennuksia, kenttiä, laitteita ja rakennelmia sekä toiminnon edellyttämiä toimisto- ja sosiaalitylöitä. Jätteiden loppusijoitus alueella on kielletty.

Ylä-Savon jätehuollolle on osoitettu uusi alue Suoniementien varrelle. Uuden alueen kerrosluku on II, rakennusoikeutta on osoitettu tehokkuuslukuna $e=0.50$.

6.3.2 Muut alueet

EV-1 Suojaviheralue.

Olemassa olevien lomarakennusten vähäinen korjaaminen on sallittua, käyttötarkoituksen muutokset eivät ole sallittuja.

Itään ja etelään suuntautuvat rannat on merkitty suojaviheralueeksi samaan aikaan laadittavan yleiskaavan muutoksen mukaisesti.

M-1 Maa- ja metsätalousalue.

Alue on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sallitaan maa- ja metsätalouden liittyvä rakentaminen.

Luoteisosaan sijoittuva alue on osoitettu M-1 -merkinnällä.

27.2.2026

MA Maisemallisesti arvokas peltoalue.

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti tärkeä alue on osoitettu MA-merkinnällä.

6.3.3 Katualueet

Olemassa olevat kadut ja liittymät on huomioitu kaavaratkaisussa. Uudet kadut nimetään ehdotusvaiheessa.

6.3.4 Muut merkinnät**sa Rakennusala, jolle saa sijoittaa saunan.**

Merkintä on osoitettu maatalojen talouskeskusten rannoille.

et Rakennusala, jolle saa sijoittaa yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia rakennuksia.

Merkintä on osoitettu olevalle vedenpumppaamolle Suoniementien varrelle.

en Rakennusala, jolle saa sijoittaa sähkökeskuksen.

Merkintä on osoitettu olevalle sähkökeskukselle Suoniementien varrelle.

ark Muu arkeologinen kohde, joka ei ole muinaismuistolain nojalla rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös.

Merkinnällä on osoitettu muu kulttuuriperinnekohde Halola A kirkonkylän osayleiskaava-alueen muinaisjäänösinventoinnin 2016 sekä maakuntakaavan mukaisesti.

kyma Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti tärkeä alue.

Maakunnallisesti arvokas Linnansalmen kulttuurimaisema ja maakunnallisesti arvokas maisema-alue on osoitettu kyma -aluemerkinnällä maakuntakaavan mukaisesti.

luo Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.

Merkintä on osoitettu Lapinlahden keskusta 2030 yleiskaavan yhteydessä laaditun luontoselvityksen (FCG 2017) mukaisesti.

melu Melualue.

Laaditun meluselvityksen ennusteen mukainen yöajan 45 dB:n hyödyke on osoitettu kaavassa (Lapinlahden kirkonkylän OYK, meluselvitys, 2016, FCG).

mSR Maakunnallisesti merkittävä suojeltu rakennus, jota ei saa purkaa.

27.2.2026

Rakennustaiteellisesti tai historiallisesti arvokas rakennus. Kunnostuksessa tulee noudattaa säilyttävää peruskorjaustapaa.

Museoviranomaiselle tulee varata tilaisuus lausunnon antamiseen ennen suojelukohteita koskevien lupahakemusten ratkaisemista.

Maakunnallisesti arvokas kohde (ma, Linnansalmi) osoitettu mSR -merkinnällä maakuntakaavan mukaisesti.

6.3.5 Yleismääräykset:

Rakentaminen

Rakennukset on sijoitettava vähintään 4 metrin päähän viereisen rakennuspaikan rajasta siten, että naapurirakennusten välinen etäisyys on 8 metriä. Mikäli rakennusten välinen etäisyys on pienempi kuin 8 metriä, rakentamisessa tulee huomioida paloturvallisuusmääräykset ja palon leviämisen estäminen.

Rakennusten tulvavahingolle alttiiden rakennusosien tulee olla vähintään korkeudella N2000 +86,80.

Hulevedet

Hulevesien hallittuun johtamiseen, viivyttämiseen ja käsittelyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota. Tonttialueiden puhtaat hulevedet on ensisijaisesti imeytettävä. Piha-alueilla on varattava riittävät alueet ja rakenteet hulevesien viivyttämiseen ja käsittelyyn. Hulevesien imeyttämiseksi tontin pinta-alasta vähintään 15 % tulee olla istutettua tai muuten veden kulkua hidastavaa. Alueella tulee huomioida rakentamisen aikaisten hulevesien riittävä käsittely.

Rakennuslupahakemusten yhteydessä tulee esittää hulevesien käsittelysuunnitelma.

Asuinpientalo- ja vapaa-ajan asumisen alueilla hulevedet tulee ensisijaisesti imeyttää rakennuspaikalla tai niitä tulee viivyttää ja ne tulee ohjata kunnan määräämään hulevesijärjestelmään.

Jätevesien käsittely ja jätehuolto

Jätevedet tulee käsitellä kunnan rakennusjärjestyksen sekä terveys- ja ympäristöviranomaisten ohjeiden mukaisesti. Rakennuslupa-asiakirjoihin on liitettävä jätevesien käsittelysuunnitelma tarvittavine maaperäselvityksineen.

Jätevesien käsittelytapaa valittaessa tulee huomioida rakennuspaikan maaperä sekä pinta-ala. Rakennusten sijoittumisessa tulee ottaa huomioon jätevesien asianmukaisen esikäsittelyn ja maaperäkäsittelypaikan järjestäminen rakennuspaikalla riittävän etäällä rantaviivasta ja naapurikiinteistöistä.

Kiinteiden jätteiden keräyksessä ja käsittelyssä tulee noudattaa kunnan yleisiä jätehuoltomääräyksiä.

27.2.2026

Pysäköinti

Rakentamisalueiden tarkemmassa suunnittelussa ja toteutuksessa tulee varmistua, että alueella on riittävästi tilaa pysäköinnille toimintojen luonne huomioon ottaen.

6.3.6 Kunnallistekniikka

Toteutuneilla alueilla on olemassa oleva kunnallistekniikan verkosto, jota tullaan laajentamaan uusille korttelialueille.

Johtotietoja ei ole kaavaluonnokseen merkitty. Tarvittavat johtovaraukset lisätään kaavaprosessin edetessä, kun saadaan tarkennetut tiedot johtojen sijainnista.

6.4 Ympäristön häiriötekijät

Suuronnettomuusvaara

Asemakaava-alueen länsiosaan sijoittuva korttelialue on osoitettu suuronnettomuusvaaraa aiheuttavan laitoksen aluevarausmerkinnällä (T/kem). Asemakaavan laadinnan yhteydessä on tiedossa, että siihen liittyvä toiminto voisi olla biokaasulaitos. Kun alueita kaavoitetaan vaarallisia kemikaaleja käsittelevän tai varastoivan tuotantolaitoksen sijoituspaikaksi, Tukes suosittelee käytettäväksi T/kem -kaavamerkintää. Myös muut kaavamerkinnot voivat olla soveltuvia suunnitellun toiminnan luonteesta riippuen. Huomioitavaa on, että vaikka T/kem-kaava olisi olemassa, se ei automaattisesti takaa kemikaalilaitoksen sijoittamista kyseiselle tontille. Tukes arvioi erikseen kemikaaliturvallisuusluvan käsittelyssä laitoksen sijoittamisen edellytykset.

Melu

Uusi teollinen ja energianhuoltoon liittyvä toiminta voi lisätä melua alueella. Alue on voimassa olevassa yleiskaavassa varattu suurilta osin yhdyskuntateknisen huollon (ET-1) toiminnoille, joka on luonteeltaan melua aiheuttavaa. Myös asemakaavan kanssa samaan aikaan valmistelussa oleva osayleiskaavan päivitys perustuu nykytilan toteutuksen lisäksi teollisen toiminnan lisäämiseen alueella. Asemakaava toteuttaa näitä periaatteita. Asemakaavan laatimisen yhteydessä ei ole laadittu teollisuuden tai alueen toimintaan liittyvää erillistä meluselvitystä.

Kaavassa on osoitettu tiealueen reunaan tieliikenteen melumallinnukseen perustuva melualue Lapinlahden kirkonkylän OYK, meluselvitys, 2016, FCG perusteella.

6.5 Nimistö

Uusi katualue on nimetty Suoniementieksi. Nimistöä täydennetään Suoniementiestä haarautuvien katualueiden osalta ehdotusvaiheessa.

27.2.2026

6.6 Vaikutusten arviointi

6.6.1 Asemakaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Asemakaava toteuttaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita (VAT) seuraavasti:

1) Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen:

VAT	Toteutuminen asemakaavassa:
Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä.	Kaavalla täydennetään olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta ja mahdollistetaan yhdyskuntarakenteen maltillinen laajeneminen. Kaavalla tuetaan kunnan vahvuuksia maa-seutumaisena asuinalueena sekä teollisuus- ja työpaikka-alueena.
Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotutannolle.	Asemakaavassa osoitetaan merkittäviä teollisuusalueita alueelle, jossa jo on yhdyskuntateknisen huollon toimintaa. Kaavalla on osoitettu uusia alueita teollisuudelle, mikä parantaa elinkeinotoiminnan kehittämisen edellytyksiä Lapinlahden alueella.
Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.	Asemakaavassa osoitetut toiminnot tukeutuvat olemassa olevaan rakenteeseen. Asemakaavalla mahdollistetaan taajamarakenteen kehittäminen alueen erityisarvot huomioivalla tavalla.
Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.	-
Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta.	Kaupalliset ja lähipalvelut sijaitsevat asemakaava-alueen läheisyydessä ja ne ovat saavutettavissa monipuolisesti eri kulkumuodoilla.
Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.	Kaavassa on huomioitu alueen tulevaisuuden uusi katuverkko ja sen liittyminen olevaan tieverkostoon.
Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat	Merkittävät uudet tulevaisuuden työpaikka-alueet sijoittuvat hyvin saavutettavasti ja

27.2.2026

<i>joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.</i>	<i>ovat myös joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta saavutettavissa.</i>
---	---

2) Tehokas liikennejärjestelmä

VAT	Toteutuminen asemakaavassa:
<i>Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja sekä varmistamalla edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavaraj- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.</i>	<i>Kaavaratkaisussa on huomioitu liikenteelliset tarpeet Lapinlahden keskustan länsipuolelle sijoittuvalla Suoniemen alueella.</i> <i>Olevia liikenneyhteyksiä kehitetään ja kaavaratkaisu tukeutuu olemassa olevaan infraan.</i>
<i>Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.</i>	

3) Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

VAT	Toteutuminen asemakaavassa:
<i>Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.</i>	<i>Asemakaava-alue ei sijoitu turvavaara-alueelle. Pinta-alaltaan suuret rakennuspaikat mahdollistavat tulviin varautumisen.</i> <i>Kaavassa on huomioitu sään ääri-ilmiöihin varautuminen antamalla määräys koskien hulevesien hallintaa.</i>
<i>Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.</i>	<i>Asemakaavassa ei ole ohjattu teollisten toimintojen meluun liittyviä seikkoja, koska alue on jo nykyisellään varattu yhdyskuntateknistä huoltoa varten ja toiminnot sijaitsevat etäällä asutuksesta. Tieliikenteen melu on huomioitu.</i>

27.2.2026

<i>Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin.</i>	<i>Kaavalla on osoitettu uusi T/kem-alue jätevedenpuhdistamon itäpuolelle.</i> <i>Kaavassa osoitetut uudet teollisuusalueet sijoittuvat nykytilanteessa pääasiassa yhdyskuntateknisen huollon alueelle sekä osittain maatalousalueelle sekä metsätalouskäytössä olevalle alueelle</i> <i>Alueelle tavoitellaan erityisesti puhtaan/vihreään siirtymään liittyviä toimintoja, joista aiheutuu todennäköisesti erilaisia ympäristöhäiriöitä, jotka kuitenkin vaihtelevat alueelle sijoittuvan toiminnan mukaan. Lähimmät asuinrakennukset sijoittuvat noin 500 metrin päähän T/kem-alueesta.</i> <i>Alueen tarkemman suunnittelun ja toimintojen sijoittelun yhteydessä tulee ottaa huomioon toiminnan vaatimat suojaetäisyydet ja onnettomuusriskien hallinta sekä haitallisten ympäristövaikutusten ehkäisy ja lieventäminen suhteessa lähistöllä oleviin toimintoihin ja asutukseen.</i>
<i>Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, kemikaaliratapihat ja vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelyratapihat sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista.</i>	<i>Asemakaavassa osoitetaan uusi suuronnettomuusvaaraa aiheuttavien laitosten korttelialue, joka sijoittuu etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista sekä luonnon kannalta herkistä alueista.</i> <i>Teollisuuteen, yhdyskuntatekniseen huoltoon ja energiantuotantoon liittyvät alueet muodostavat yhtenäisiä kokonaisuuksia, jotka sijoittuvat erilleen asuinalueista.</i>
<i>Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavallvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.</i>	<i>Alueelle ei kohdistu erityisiä maanpuolustuksen ja rajavallvonnan tarpeita.</i>

4) Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

27.2.2026

VAT	Toteutuminen asemakaavassa:
<i>Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.</i> <i>Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.</i>	<i>Asemakaavan laadinnassa on otettu huomioon arvokkaat kulttuuriympäristöt ja luonto-arvot. Voimassa olevan yleiskaavan yhteydessä laaditut selvitykset ovat olleet kaavan laatimisen pohjana. Selvityksissä ja voimassa olevassa yleiskaavassa todetut arvokkaat kohteet on osoitettu asemakaavaan omilla merkinnöillään ja määräyksillään. Asemakaavassa on huomioitu ekologisyyhteydet osoittamalla ranta-alueet suojaviheralueiksi sekä jättämään tulevien teollisuustoimintojen ja asumisen sekä vapaa-ajanasumisen väliin suojavyöhykkeitä.</i>
<i>Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.</i>	<i>Kaava-alueella ei ole erityistä virkistyskäyttöpainetta alueen ollessa teollisuus- ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta ja maa- ja metsätalousvaltaista haja-asutusaluetta.</i>
<i>Huolehditaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävä hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elintekinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.</i>	<i>Alueella olevat pelto- ja metsäalueet osoitetaan laajoina yhtenäisinä kokonaisuuksina.</i> <i>Kaavalla on osoitettu uusi T/kem-alue, joka mahdollistaa mm. bio- ja kiertotalouteen liittyvien toimintojen kuten biokaasulaitoksen sijoittumisen alueelle. Tämä luo edellytyksiä bio- ja kiertotalouden toiminnalle ja edistää luonnonvarojen kestävä hyödyntämistä.</i>

5) Uusiutumiskykyinen energiahuolto

VAT	Toteutuminen asemakaavassa:
<i>Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.</i>	<i>Alueelle ei osoiteta tuulivoimaloita.</i> <i>Kaavalla on osoitettu uusia teollisuus- energiahuollon alueita sekä uusi T/kem-alue, mikä mahdollistaa puhtaan/vihreään siirtymään liittyvien investointien sijoittumisen alueelle.</i>

27.2.2026

	<i>Biokaasulaitos edistää uusiutuvan ja hiili-neutraalin energian tuotantoa, joka voi korvata fossiilisia polttoaineita ja vähentää kasvihuonepäästöjä.</i>
<i>Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljetamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.</i>	<i>Asemakaavassa ei ole osoitettu uusia voimajohtolinjauksia tai kaasuputkivarauksia.</i>

6.6.2 Kaavan suhde yleiskaavaan

Suunnittelualue sijaitsee vuonna 2018 hyväksytyn Lapinlahden Kirkonkylän 2030 osayleiskaavan alueella. Voimassa olevassa yleiskaavassa koko Suoniemen eteläosa (noin puolet asemakaavan suunnittelualueesta) on varattu ET-1-alueelle (jätevedenpuhdistamo). ET-1-alueen luoteisnurkassa on yksi teollisuus- ja varastorakennusten alue, muuten alue koostuu maa- ja metsätalousvaltaisesta alueesta sekä maatilakeskuksista ja yhdestä pientalorakentamisen rakennuspaikasta. Asemakaava siis osoittaa Suoniemeen huomattavasti enemmän teollisuutta, kuin voimassa oleva yleiskaava.

Koska maankäytön tarpeet alueella ovat muuttuneet, alueella on käynnistetty myös yleiskaavan päivitys, ja yleiskaavatyötä edistetään rinnakkain tämän asemakaavan kanssa. Asemakaavaratkaisulla on huomioitu ja tarkennettu samaan aikaan asemakaavatyön kanssa laadittavan yleiskaavan ratkaisuja. Asemakaava on laadittavan yleiskaavan mukainen. Yleis- ja asemakaava asetetaan yhtä aikaa nähtäville, jonka jälkeen ensin hyväksyntään viedään yleiskaava. Yleiskaavan saatua lainvoiman viedään asemakaava hyväksymiskäsittelyyn.

27.2.2026

Kaavalla turvataan arvokkaat rakennetun kulttuuriympäristön kohteet osoittamalla niille suojelumerkinnät, ja arvokkaat peltoalueet säilytetään kaavassa maisemallisesti arvokkaina alueina. Erityisen merkittävä kohde on Linnansalmen maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema, joka sijaitsee kaava-alueen koilliskulmassa Onkiveden rannalla. Kaava-alueen pohjoisosassa Suoniementien länsipuolelle, yhdystien 5646 risteykseen sijoittuva uusi teollisuusalueen aluevaraus vaikuttaa toteutuessaan jonkin verran kulttuurimaisemaan. Kyseinen alue on nykytilassa pääosin nuorta sekametsää. TY-merkintä kuitenkin edellyttää, että alueelle sijoittuvan teollisen toiminnan jatkosuunnittelussa otetaan erityisesti huomioon kulttuuriympäristön asettamat vaatimukset toiminnan laadulle, mikä osaltaan lieventää vaikutuksia. Teollisuusrakentamista sijoitetaan kaavassa myös Linnansalmen kulttuurimaiseman eteläpuolelle. Teollisuusrakentaminen muuttaa kulttuurimaiseman reuna-alueita olennaisesti, kun ympäristö muuttuu metsäisestä teolliseksi. Toisaalta Linnansalmen kulttuurimaisemaa leimaa jo nykytilassa vastarannalla sijaitsevan Valion tehdasalueen mittakaava ja teollinen luonne. Valio tehtaas sisältyvät kulttuurimaiseman aluerajaukseen. Suoniemen teollisuusalueiden kehittäminen tuo siten jo nyt vaihtelevaan maisemaan kerroksisuutta.

Suoniemen rannoille osoitetaan kaavassa suojaviheralueita, jotka toimivat puskurina teollisuusalueiden ja ranta-alueiden välillä. Tämän vuoksi teollisuusalueiden laajentumisen ei arvioida vaikuttavan merkittävästi Suoniemen ulkopuoliseen rakennuskantaan, vaan vaikutukset kohdistuvat pääasiassa niemen sisäiseen rakennettuun ympäristöön. Kunnan tavoitteiden mukaisesti etelärannan vapaa-ajan asuinrakennuksia ei osoiteta asumiseen varattuina alueina, vaan toiminnot jäävät suojaviheralueelle. EV-alueen määräykset sallivat kuitenkin rakennusten vähäisen korjaamisen ja laajentamisen, joten alueen nykyisille käyttäjille ei synny välitöntä muuttopainetta. Kaavan toteuttaminen ei edellytä olevien rakennusten purkamista, mutta tulevaisuudessa EV-merkintä ei mahdollista uusien asuinrakennusten rakentamista alueelle. Ranta-alueille osoitetut suojaviheralueet vähentävät teollisten toimintojen visuaalisia vaikutuksia Onkiveden ympäröivien rantojen vapaa-ajan asutukseen.

Asemakaava tiivistää ja selkeyttää Suoniemen alueen maankäyttöä keskittämällä uudet teolliset ja yhdyskuntatekniset toiminnot olemassa olevien laitosten yhteyteen. Alue muuttuu entistä rakennetummaksi ja toiminnallisesti painottuneemmaksi. Kaavaratkaisu tukeutuu pääosin olemassa olevaan infrastruktuuriin, joka edistää yhdyskuntarakenteen hallittua tiivistymistä ja vahvistaa Suoniemen roolia teollisuus- ja energiantuotannon alueena Lapinlahden yhdyskuntarakenteessa.

Asemakaavan kaavakartan johtotietoja päivitetään kaavaprosessin edetessä, ja tarvittavat johtovaurukset päivitetään aineistoon myöhemmässä vaiheessa.

6.6.4 Vaikutukset liikenteeseen

Asemakaavan toteutuminen lisää liikennemääriä Suoniemen alueella teollisuus- ja energiatoimintojen laajentuessa. Nykyinen yksityistie Suoniementie muuttuu katualueeksi, mikä mahdollistaa tien parantamisen ja jatkamisen uusille teollisuusalueille, mutta samalla muuttaa sen luonnetta paikallisesta yksityistiestä teollisuusliikennettä palvelevaksi kaduksi. Teollisuusalueiden läpi osoitetaan ajoyhteydet vapaa-ajan asuinrakennuksille, joten niiden saavutettavuus ei kärsi. Teollisuuden kehittymisen kasvattaa myös yhdystien 5646 liikennemääriä, minkä vuoksi alueen saavutettavuuden ja

27.2.2026

kestävien liikkumismuotojen tukemiseksi tarvitaan parempia joukkoliikenneyhteyksiä. Asemakaavan toteutuksessa työmaiden aikainen liikenne kasvaa ja voi aiheuttaa liikennehäiriöitä alueella.

6.6.5 Vaikutukset luonnonympäristöön ja maisemaan

Asemakaavassa on huomioitu alueen luontoarvot ja arvokkaat luontokohteet on osoitettu kaavakartalla eikä niiden kohdalle ole osoitettu uusia toimintoja. Rakentamisen ulkopuoliset alueet on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi, eikä kaavalla tarpeettomasti rajoiteta maatalouden tai muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytyksiä.

Lapinlahden kirkonkylän osayleiskaavan päivittämisen yhteydessä on laadittu luontoselvitys, johon tämä kaava tukeutuu.

Luontokohteet

Asemakaavassa on huomioitu voimassa olevassa yleiskaavassa merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue omalla merkinnällä ja määräyksellä. Myös liito-oravaan liittyvät suojeltavat alueenosat on merkitty voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti. Kyseiset alueet on jätetty rakentamisen ulkopuolelle. Monin paikoin alueen puusto on jo kaavan laatimisvaiheessa hakattu, joten puuston määrä alueella on jo vähentynyt.

Pinta-, pohja- ja hulevedet

Kaava-alueella tai sen läheisyydessä ei ole pohjavesialueita, joten kaavalla ei ole vaikutusta pohjavesiin.

Asemakaavoitettavan alueen maankäyttö muuttuu läpäisemättömämmäksi asfaltin lisääntymisen myötä. Alueen peltoalue ja metsäalue vähenevät. Metsäalue myös laajene ja suojaviheraluetta osoitetaan rannoille. Alueen merkittävin maankäytöllinen muutos on hulevesien määrään lisääntyminen ja rakentamisen aikainen kuormitus. Lisäksi teollisuuskiinteistöt aiheuttavat laadullista kuormitusta. Hulevesien osalta yleismääräyksessä ohjataan, että uudet alueet tulee toteuttaa siten, että muodostuu mahdollisimman vähän pintoja, jotka estävät sadevesien imeytymiseen maaperään. Alueilla suositellaan säilytettäväksi tai istutettavaksi mahdollisimman paljon kasvillisuutta ja puuston peittämiä alueita.

Ekologiset yhteydet

Teollisuusalueen rajautuessa suojeltavaan alueenosaan sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeään alueeseen vaikutuksia alueen luontoarvoihin voi syntyä. Olevia ekologisia yhteyksiä pyritään turvaamaan rantaan osoitetun suojaviheralueen merkinnällä.

Maisema

Kaavan vaikutukset maisemaan voivat olla paikallisesti merkittäviä uusien teollisuus- ja energiahuollon alueiden osalta. Erityisesti muutoksia maisemaan aiheuttaa Linnansalmentien varteen sijoittuva uusi teollisuusalueen varaus, jonka vuoksi pääosin metsäinen luonnonympäristö muuttuu

27.2.2026

rakennetuksi. Lisäksi teollisuusalueen laajentuminen ja sinne mahdollisesti toteutuvat suuremmat teollisuuslaitokset voivat näkyä maisemassa kauemmaksi kuin teollisuusalueen nykyinen rakennuskanta.

Suunnittelualueelle sijoittuvat laajemmat peltoalueet on osoitettu kaavakartalle omalla merkinnällä maatalousvaltaisiksi alueiksi. Merkinnän määräyksellä ohjataan alueelle mahdollisesti toteutuva haja-asutusluonteinen rakentaminen sijoittumaan olevien talouskeskusten läheisyyteen ja peltoalueiden reuna-alueille, jotta rakentamisen vaikutukset avoimeen peltomaisemaan eivät muodostuisi merkittäviksi.

6.6.6 Taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset

Kaavaratkaisun myötä ihmisten elinoloihin kohdistuu vaikutuksia erityisesti yhdyskuntarakenteen ja liikenteen kehittämisen kautta: nämä vaikuttavat muun muassa palvelujen saatavuuteen, kestävien kulkumuotojen hyödyntämisen mahdollisuuksiin ja elinkeinoihin.

Elinkeinoelämän ja kilpailun kehittymisen osalta vaikutuksia muodostuu erityisesti yhdyskuntarakenteen täydentymisen kautta. Asemakaavaratkaisu mahdollistaa alueella jo toimivien yritysten sijoittumisen Suoniemen alueelle tulevaisuudessakin. Lisäksi kaavalla osoitetaan laajoja uusia alueita teollisuudelle, millä on positiivisia vaikutuksia elinkeinoelämän kehittymiselle.

Yhdyskuntataloudellisten vaikutusten arvioinnin lähtökohtana on asemakaavan toteuttamisen edellyttämä fyysinen ympäristö. Kaava mahdollistaa jonkin verran uusien alueiden käyttöönoton sekä nykyisen yhdyskuntarakenteen täydentymisen. Asemakaavan toteuttamisesta syntyy kaupungille tuloja tonttien luovutuksesta sekä verotuloina (kunnallis-, kiinteistövero-, ja yhteisöverotulot sekä valtionosuudet). Uusien palvelu- ja teollisuusalueiden toteutumisella on rakennus- ja toimintavaiheessa positiivisia työllisyys- ja elinkeinovaikutuksia.

Kunnalle aiheutuu kustannuksia uusien alueiden infrastruktuurin toteuttamisesta sekä mahdollisesti olemassa olevan infrastruktuurin kehittämistarpeisiin liittyen. Kaava-alueelle on osoitettu noin 1,8 kilometriä katuja, joista olevan Suoniementien osuus on 1,4 km joiden rakentamisesta ja ylläpidosta aiheutuu kustannuksia kunnalle.

6.6.7 Onnettomuusvaikutukset

Asemakaava-alueen länsiosaan sijoittuva korttelialue on osoitettu suuronnettomuusvaaraa aiheuttavan laitoksen aluevarausmerkinnällä (T/kem). Asemakaavan laadinnan yhteydessä on tiedossa, että siihen liittyvä toiminto voisi olla biokaasulaitos. Muuta tarkempaa tietoa varsinaisesta laitoshankkeesta ei asemakaavan laadinnan yhteydessä ole.

Kun alueita kaavoitetaan vaarallisia kemikaaleja käsittelevän tai varastoivan tuotantolaitoksen sijoituspaikaksi, Tukes suosittelee käytettäväksi T/kem -kaavamerkintää. Myös muut kaavamerkinnot voivat olla soveltuvia suunnitellun toiminnan luonteesta riippuen. Huomioitavaa on, että vaikka T/kem-kaava olisi olemassa, se ei automaattisesti takaa kemikaalilaitoksen sijoittamista kyseiselle tontille. Tukes arvioi erikseen kemikaaliturvallisuuslupan käsittelyssä laitoksen sijoittamisen edellytykset.

27.2.2026

Asemakaavassa oleva T/kem-kaavamerkintä osoittaa alueen varaamista kaavassa osoitettuun käyttöön, mutta toimintojen sijoittaminen edellyttää erillisiä lupamenettelyjä. Lupaviranomaiset ottavat sijoittamisen ja toteuttamisen ympäristövaikutuksiin ja vaikutusten vähentämiseen sekä rajoittamiseen lupamenettelyjen yhteydessä. Tässä yhteydessä tehdään myös itsenäinen harkinta siitä, täyttyvätkö haetulle toiminnalle tarvittavat luvan edellytykset. Toimintojen sijoittaminen voi myös edellyttää erillistä YVA-menettelyä, mikä kunnan rakennusvalvontaviranomaisen on tarpeen tarvittaessa huomioida YVA-lain mukaisesti ennen alueelle myönnettäviä luparatkaisuja.

6.6.8 Ilmastovaikutukset

Kaava-alueen keskeisimmät ilmastovaikutukset liittyvät rakentamiseen, liikenneratkaisuihin sekä energiankulutukseen ja -tuotantoon. Ilmastokestävää alueidenkäyttöä edistetään ohjaamalla rakentamisen sijoittumista tiiviimmäksi. Kaava mahdollistaa kestävä yhdyskuntarakenteen muodostumisen eikä asemakaavoitettavaa aluetta tarpeettomasti laajenneta. Muuttuvaa maankäyttöä ja uutta rakentamista ja osoitetaan maltillisesti teollisuusalueen laajennuksilla.

Kestävää yhdyskuntarakennetta ja ilmastokestävää alueidenkäyttöä toteutetaan ohjaamalla työpaikkoja ja muita palveluita sijainteihin, jotka mahdollistavat jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen käytön. Kestävän liikkumisen edellytykset ovat alueella kohtuulliset. Alueen sisäistä liikkumista kävelen ja pyöräillen on pyritty tukemaan kaavaratkaisulla. Kaava ei lisää merkittävästi yksityisautoilun tarvetta.

Lapinlahden strategian yhtenä kohtana on ”kehitämme kuntaa ekologisesti kestäväällä tavalla”, johon liittyy kunnan Ilmastosuunnitelma 2021–2035 toteuttaminen ja seuraaminen. Ilmastosuunnitelman mukaan yksi kunnan ilmastotyön painopisteistä on kestävä energiantuotanto ja -kulutus, jonka mukaan energiankulutuksen päästöt vähenevät, uusiutuvaa energiaa lisätään, energiatehokkuus paranee ja energiantuotannon päästöt vähenevät. Lisäksi ilmastotyön painopisteissä on materiaali kierron edistäminen. Kaavassa osoitetut energianhuollon alue (EN) sekä T/Kem -varaus osaltaan edistävän puhtaan siirtymän toimintaedellytyksiä alueella.

Kaavaratkaisu huomioi olevan viherrakenteen merkityksen hiilinielujen, luontokadon sekä ihmisten hyvinvoinnin näkökulmasta. Maankäytön muutoksen vaikutus hiilivarastoihin ja -nieluihin on kohtuullinen. Suuri osa kaava-alueesta on jo nyt osoitettu rakentamisen piiriin. Maa- ja metsätalousvaltainen alue vähenee kaava-alueen pohjoisosassa, mutta toisaalta laajenee Onkiveden rannassa teollisuusalueen ja loma-asuntoalueen välissä. Kaava-alueella olemassa olevia hiilinieluja ja -varastoja ylläpidetään ja tuetaan aluevarauksin ja kaavamääräyksillä.

Uusien rakennusten energiatehokkuuteen ja uusiutuvan energian käyttöön ei kaavalla ole otettu kantaa. Kaava mahdollistaa uusiutuvan energian hyödyntämisen.

Hulevesien osalta on huomioitu ilmastomuutoksen myötä lisääntyvä sateisuus. Ilmastomuutoksen myötä äärevöityvät sääolot kuten tuulisuus ja sateisuus sekä niihin sopeutuminen on pyritty huomioimaan esimerkiksi hulevesien hallinnan osalta kaavamerkinnoin ja -määräyksin. Määräykset tukevat osaltaan ilmastomuutokseen sopeutumista.

27.2.2026

7 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaavaa voidaan alkaa toteuttaa kaavan saatua lainvoiman.

Toteutus saattaa edellyttää esim. ympäristölupia.

Kuopiossa 27.2.2026

FCG Rakennettu Ympäristö Oy

Mirjam Hyvönen
projektijohtaja, arkkitehti SAFA YKS 692